

**Brukerundersøkelse
i fiskeri- og
havbruksnæringen
2005**

Utarbeidet for:
**Fiskeri- og kystdepartementet og
Fiskeridirektoratet**

Utarbeidet av:
Erik Dalen og Nina Berg

Oslo, 15.06.05.

INNHALDSFORTEGNELSE

1. INNLEDNING	2
1.1 Metode.....	2
1.2 Utvalg.....	2
1.3 Svarprosent	4
1.4 Feilmarginer	5
1.5 Tabellverket.....	5
1.6 Prosjektansvarlig	6
2. OPPSUMMERING OG HOVEDKONKLUSJONER.....	7
3. GRAFIKK OG KOMMENTARER TIL RESULTATENE.....	10
3.1 Kjennskap til forvaltningen	10
3.2 Kontakt med forvaltningen.....	15
3.3 Grad av tilfredshet med forvaltningen.....	23
3.4 Forvaltningens profil	35
3.5 Holdning til forvaltningen	40
3.6 Viktige informasjonskanaler innen fiskeri- og havbruksnæringen	55
3.7 Bakgrunnsvariabler	57
VEDLEGG	60

Markeds- og Mediainstituttet as. Postboks 9143 Grønland, 0133 Oslo. Besøksadresser: Christian Krohgs gate 1.

Telefon: 22 95 47 00. Telefaks: 22 95 47 01. E-post: firmapost@mmi.no, <http://www.mmi.no>.

Foretaksnummer: 947 636 936.

1. INNLEDNING

Etter oppdrag fra Fiskeri- og kystdepartementet og Fiskeridirektoratet har Markeds- og Mediainstituttet AS (MMI) gjennomført denne undersøkelsen for å kartlegge ulike brukergruppers kjennskap og holdninger til fiskeri- og havbruksforvaltningen, utvikling av fiskeriforvaltningen hittil og deres forventninger til forvaltningen fremover. Prosjektet ble gjennomført i to faser: Først en kvalitativ forundersøkelse som dernest har gitt grunnlag for utformingen av den kvantitative hoveddelen. I denne rapporten skal vi gå igjennom resultatene fra den kvantitative undersøkelsen, som er basert på en spørreskjemaundersøkelse for å fremskaffe tallmessige uttrykk for de hypotesene vi dannet oss på bakgrunn av den kvalitative delen. Resultatene fra den kvalitative forundersøkelsen kan studeres i ”Rapport fra individualintervjuer med ressurspersoner i næringen”, 29.03.05.

1.1 Metode

Denne undersøkelsen er gjennomført som en spesialundersøkelse via telefon i perioden 12. april – 2. mai 2005. Telefon som datainnsamlingsmetode er hurtig, fleksibel og gir mulighet til å søke frem riktig respondent raskt. Basert på vår erfaring er dette den innsamlingsmetoden som samlet sett er mest hensiktsmessig i forhold til målgruppene som undersøkes her.

Spørsmålene som ble stilt i undersøkelsen fremgår av vedlagte spørreskjema.

1.2 Utvalg

Undersøkelsen er gjennomført i følgende sentrale næringsgrupper innen fiskeri- og havbruk. I nedenstående tabell angis hvilke undergrupper, gruppens totale størrelse målt i konsesjonsinnehavere/ listegrunnlag i antall og prosent, og netto antall gjennomførte intervju i hver målgruppe:

UTVALGETSSAMMENSETNING	Eiere/ konsesjons- innehavere/ listegrunnlag		Utvalg	
	i antall	i %	i antall	%
Fiskere	7 606	100	450	59
Kystfiskeflåte, fartøy under 10 meter	4 726	62	131	29
Kystfiskeflåte, fartøy 10-14,99 meter	2 061	27	132	29
Kystfiskeflåte, fartøy 15-27,99 meter	570	7	130	29
Havfiskeflåte, fartøy 28 meter og over	249	3	57	13
Kjøpere	616	100	147	19
Produksjon/foredling			86	59
Handel innenlands			20	14
Ekspert			34	23
Annet			7	5
Havbruk	770	100	152	20
Laks/Ørret	384	71	61	40
Skjell	149	11	40	26
Marine arter	167	13	32	21
Settefisk	70	5	19	13
Næringsorganisasjoner	23	100	18	2
Totalt	9 015	100	767	100

Totalt ble det gjennomført 767 intervju. Utvalget av *fiskere* (dvs eiere av fiskefartøy) er trukket fra Fiskeridirektoratets fartøyregister per mars –05. *Kjøpere* ble trukket fra Direktoratets register over godkjente kjøpere per mars –05. Og på samme måte ble utvalget for *havbruk* (konsesjonsinnehavere) trukket fra havbruksregisteret per mars –05. Representantene for *næringsorganisasjonene* er trukket fra åpne registre. Adresselistene ble vasket for dubletter med hensyn til firmanavn, og deretter nummersatt. Vi har intervjuet eiere/ konsesjonsinnehaver, daglig leder eller stedfortreder. Vi gjør oppmerksom på at i tabellen over har vi under eiere/ konsesjonsinnehavere/ listegrunnlag fra Fiskeridirektoratet tatt bort dubletter slik at dette er ikke en oversikt over antall konsesjoner, men eiere/ innehavere. Tabellen gir en oversikt over hvordan fordelingen internt for hvert delutvalg ser ut i næringen (i prosent). Det er noe usikkerhet rundt delutvalgenes størrelse i forhold til hverandre på populasjonsnivå, fordi vi for enkelte lister kun har mottatt et uttrekk fra Fiskeridirektoratet, men vi har tatt det med som en illustrasjon av størrelsesforhold i prosent.

For å sikre oss tilstrekkelig mange svar i hver av næringsgruppene til å kunne gjøre noenlunde sikre resultatberegninger, ble utvalgene trukket disproporsjonalt – dvs at treksannsynligheten varierte fra målgruppe til målgruppe. Medlemmer av de minste målgruppene fikk en høyere treksannsynlighet enn de ville ha hatt ved proporsjonal trekking, mens medlemmer av store målgrupper fikk lavere treksannsynlighet enn de ville ha fått. Ved resultatberegningene er det *ikke foretatt noen form for veiing* av svar fra de ulike gruppene innen fiskeri- og havbruksnæringen. Hvilket veiegrunnlag man skulle benytte ville være usikkert, all den stund det sikkert er ulike oppfatninger om hvor viktige de aktuelle målgruppene er for forvaltningen. Derfor har vi latt et intervju telle med vekten av et intervju. Det betyr at målgrupper med mange intervju har en vekt i totalkolonnen som tilsvarer intervjuenes andel av totalen. Dette betyr at når vi studerer totaltall vil resultatene fra fiskerne veie med nærmere 59 %, kjøperne og havbruk veier henholdsvis 19 % og 20 % og næringsorganisasjonene veier 2 %. Dersom man mener at svarene fra enkelte målgrupper er viktigere enn svarene fra andre, henviser vi til tabellene der svarfordelingene finnes for

hver målgruppe, og la eventuelle avvik fra totalen påvirke de konklusjoner man vil trekke utifra ens personlige skjønn.

Vi har gjort **ett unntak** fra dette internt i utvalget for eierne av fiskefartøy. Her har vi latt de fire undergruppene telle like mye i totalen. Det betyr at havfiskeflåten er overrepresentert i resultatene og eierne av de minste fartøyene er underrepresentert. Vi har gjort dette utifra et resonnement om at synspunktene til disse undergruppene er likeverdige for næringsgruppen fiskere.

For nærmere gjennomgang av utvalgssammensetningen viser vi til tabellverket. Denne dokumentasjonen finnes blant spørsmålene om respondentenes demografiske bakgrunn, som ligger bakerst i tabellverket.

1.3 Svarprosent

Ved gjennomføringen av undersøkelsen forsøkte vi å ringe totalt 3.569 telefonnummer. Av disse falt 189 ut pga *tekniske årsaker* og 474 var *ikke riktig nummer/ ikke i målgruppen*. (Dette er numre som ikke inkluderes når vi beregner svarprosent.) 1.072 er *uavklarte nummer/ ikke svar* (dvs nummer som er forsøkt ringt men hvor kontakt ikke er oppnådd/intervju ikke er gjennomført før feltperioden er avsluttet), 181 var *ikke tilstede i feltperioden* og 907 *nektet* å delta. Vi gjennomførte totalt 767 intervju, hvilket gir oss en svarprosent på 26 %, som er som forventet for dette utvalget. Se for øvrig vedlagte frafallsstatistikk hvor også delutvalgene er dokumentert.

Her nøyer vi oss med å kommentere at det er delutvalget av fiskere, og da spesielt de som eier båter under 15 meter, og tildels kjøpere som bidrar til å trekke svarprosenten ned. Havbruk ligger på en svarprosent rundt 40 % og næringsorganisasjonene 78 %.

Etter vår vurdering er *svarprosenten* for undersøkelsen tilfredsstillende. Antall *nekt* (31 %) ligger noe lavere enn hva man opplever i vanlige befolkningsutvalg. Normalt forventer man noe lavere nekt når tema og avsender for undersøkelsen har relevans for de spurte. Imidlertid vet vi fra lignende undersøkelser i fiskerinæringen at dette er en utfordrende målgruppe å nå. Vi noterer også at vi har høyere andel uavklarte numre og tekniske feil enn forventet. Når det gjelder undergruppene ser vi som forventet at svarprosenten er noe lavere for fiskere som eier fartøy under 15 meter, og kjøpere. Når det gjelder eierne av mindre båter er imidlertid ikke nektprosenten høyere enn for andre fiskere, slik at dette sannsynligvis skyldes ulike mønstre for når man er tilgjengelig på telefon. Når det gjelder kjøpere er også disse med på å trekke ned svarprosent. Vi noterer også at de har den høyeste andelen av nekt, hvilket indikerer at denne gruppen har vært vanskeligst å oppnå intervju med.

Et sentralt spørsmål vedrørende frafall i alle typer utvalg er i hvilken grad det forekommer systematiske forskjeller mellom de som har svart og de som ikke har svart. Generelt vet vi at det er slik at de som svarer gjerne har større interesse for undersøkelsens tema enn de som unnlater å svare. Vi kan med andre ord forvente at disse vil ha en noe større tilbøyelighet til å delta enn de som ikke er like engasjert i problemstillinger rundt forvaltningen av fiskeri- og havbruksnæringen. Likevel ser vi ingen grunn til at holdninger og synspunkter skal være så forskjellig mellom de som har svart og de som ikke har svart at vi ikke skal kunne

betrakte de foreliggende resultater som høyst brukbare indikasjoner på hva representantene fra fiskeri- og havbruksnæringen i Norge mener om undersøkelsens tema.

1.4 Feilmarginer

Fordi dette er en utvalgsundersøkelse, er resultatene beheftet med usikkerhet. Denne usikkerheten kan imidlertid beregnes. Vedlagt finnes en tabell over feilmarginer ved forskjellige utvalgsstørrelser og observasjonsnivåer. Som man vil se her, er feilmarginene størst ved observasjoner rundt 50 %, for så å bli mindre nærmere 0 % og 100 %. Som en tommelfingerregel bør forskjeller i totalkolonnen være større enn 3-4 prosentpoeng, og større enn 5-6 prosentpoeng innen undergrupper som er analysert. Det bør utvises spesiell forsiktighet i tolkningen av resultater fra undergrupper med mindre enn 25-30 intervjuer.

1.5 Tabellverket

I tabellverket til denne rapporten presenteres svarfordelingene på samtlige spørsmål i prosent og i den rekkefølge spørsmålene er stilt. Tabellene er gitt nummer i henhold til spørsmålsnummeret i spørreskjemaet til undersøkelsen. De fleste tall i tabellene er hele prosenttall som er beregnet på grunnlag av basene som fremgår rett over hver kolonne. I tillegg til prosenttallene har vi beregnet gjennomsnittstall på spørsmål med skaleringer. Disse gjennomsnittstallene refererer seg til skalaene som brukes, og hvert svaralternativ er gitt en vekt som koden angir i spørreskjemaet.

Det er kjørt ett tabellsett for hvert av delutvalgene for undersøkelsen, og en hovedtabell hvor disse er samlet for at man skal kunne sammenligne dem. Hver tabell går over 1 side og inneholder svarfordelingene på spørsmålene i utvalget som helhet, og i aktuelle undergrupper. Beregningsgrunnlaget for hver kolonne fremgår av tabellhodet i linjen for ”*antall intervju*” som viser netto antall gjennomførte intervju i så vel totalkolonnen som innen hver av de analyserte undergrupper.

Hovedtabell for utvalget totalt

Totaltall
Fiskere
Kjøpere
Havbruk
Næringsorganisasjonene

Egne tabellsett for delutvalgene:

Fiskere

Totaltall
Båttørrelse
Alder
Region
Eierskap

Kjøpere

Totaltall

Type kjøpere
Alder
Region
Eierskap

Havbruk

Totaltall
Type kjøpere
Alder
Region
Eierskap

Næringsorganisasjonene

Totaltall

På enkelte tabeller har vi angitt et filter oppe til venstre i tabellen. Dette indikerer at svarfordelingen gjelder kun et underutvalg av den totale respondentmassen. Antallet er også angitt. Som oftest vil filteret ha sammenheng med et av svaralternativene fra et av de nærmest foregående spørsmål.

De forskjeller som har framkommet mellom undergrupper av de spurte, og som er signifikant forskjellige fra totalresultatet er avmerket med små svarte og hvite piler. Svarte piler pekende oppover betyr "signifikant større enn" og hvite piler pekende nedover betyr "signifikant mindre enn" totalen. Verdiene er testet med et signifikansnivå på 95 %.

1.6 Prosjektansvarlig

Kontaktperson hos Fiskeri- og kystdepartementet har gjennom planleggingen og gjennomføring av dette prosjektet vært avdelingsdirektør Magnhild Bjørseth og i Fiskeridirektoratet; direktør for Administrasjonsavdelingen Rolv Behrens. Ansvarlig for planlegging, analyse og rapportering i MMI er direktør Erik Dalen og konsulent Nina Berg.

2. OPPSUMMERING OG HOVEDKONKLUSJONER

Denne undersøkelsen gir etter vår mening grunnlag for å trekke følgende konklusjoner:

Kjennskap til forvaltningen

- Forvaltningen innen fiskeri- og havbruksnæringen forbindes i første rekke med sentrale myndigheter, og da først og fremst Fiskeridirektoratet i Bergen, som oppnår høyest *uhjulp*et kjennskap. Så følger Fiskeri- og kystdepartementet og på et langt lavere nivå Direktoratets regionkontorer. Enkelte kan også nevne tilstøtende etater og interesseorganisasjoner, mens øvrige myndigheter sjeldnere blir nevnt når det gjelder fiskeri- og havbruksnæringen. Regionkontorenes forholdsvis lave skår tror vi delvis kan forklares med at ikke alle skiller mellom Direktoratet og dets regionkontorer. For øvrig tar vi med at resultatene generelt for uhjulp
- Med *hukommelseshjelp*, hvor forvaltningsorganenes rette navn nevnes, øker kjennskapen generelt til et nivå vi vil forvente blant aktører som direkte berøres av disse. Ikke uventet øker spesielt kjennskapen til utøvende myndigheter. Høyest kjennskap oppnår Fiskeridirektoratet, Mattilsynet og regionkontorene, etterfulgt av Fiskeri- og kystdepartementet på et noe lavere nivå. Departementets lave resultat kan i noen grad speile at ikke alle har fått med seg departementets navnebytte. Sammenlignet med uhjulp

Kontakt med forvaltningen

- De spurte har *hyppigst kontakt* med regionkontorene, så følger Fiskeridirektoratet og Fiskeri- og kystdepartementet. Naturlig nok har de hyppigst kontakt i forbindelse med søknader om konsesjon. Så følger informasjon om regelverk, deretter oppgaver som er spesifikke for det enkelte forvaltningsorgan. Dvs at det er kontakt med politisk ledelse og samrådsmøter i Fiskeri- og kystdepartementet, innrapportering og faglig veiledning hos Fiskeridirektoratet og kontroll med næringsvirksomhet og faglig veiledning hos regionkontorene. Klagesaker, informasjon om saksgang og purring på innrapportering forekommer sjeldnere. Vi noterer at de som har hatt hyppig kontakt med forvaltningen generelt også synes mest positive i sin vurdering av forvaltningen.
- Telefon, brev/ fax og personlig møte er de viktigste *kontaktformene* for både departementet, direktoratet og regionkontorene. E-post og nettstedene nevnes sjeldnere. I forhold til departementet og regionkontorene benyttes personlig møte langt oftere enn i direktoratet.
- På spørsmål om *tilfredshet med søknader* de siste 3 årene er det regionkontorene som kommer best ut, så følger direktoratet og tilslutt departementet som har mindre med

slike forhold å gjøre. Vi ser at det er en klar positiv sammenheng mellom tilfredshet med søknadene de siste 3 årene og tilfredshet med forvaltningen generelt.

Grad av tilfredshet med forvaltningen

- Blant de som har hatt *kontakt* med forvaltningen oppnår regionkontorene høyere grad av tilfredshet enn Fiskeri- og kystdepartementet og direktoratet på de områdene som er undersøkt her; mer enn halvparten av de spurte er fornøyd med hvordan de utfører sine oppgaver. Det overrasker ikke at vi her ser et hierarki mellom forvaltningsinstitusjonene hvor brukerne er mest tilfreds med regionkontorene som de har størst nærhet til, og noe lavere grad av tilfredshet med direktoratet og departementet, hvor avstanden er større og hvor klagesaker og lignende oftere er sentrale i kontakten, hvilket vi vet påvirker brukernes opplevelse av fornøydhet.
- Mer spesifikt noterer vi at de spurte er tilfredse med forvaltningens *utøvelse* av sine informasjonsoppgaver, mens saksbehandling og forhold knyttet til dette, som informasjon om rettigheter og informasjon om saksgang og organisering, skårer lavere. Vi noterer når det gjelder kontroll, som regionkontorene hovedsaklig utøver, at de spurte er relativt fornøyd med dette. Det er de også når det gjelder veiledning fra regionkontorene, mens resultatene for departementet og direktoratet ikke er fullt så tilfredsstillende her.
- *Generelt* blant alle spurte oppnår også regionkontorene høyest andel tilfredse. På et klart lavere nivå følger så først Direktoratet og så departementet. Her har vi undersøkt mer generelle områder enn over. Vi finner at forhold som tilgjengelighet, språk, serviceorientering, samarbeidsvilje, informasjon og kvalitet og kompetanse alle oppnår relativt positive resultat, mens effektivitet, nærings erfaring, saksbehandlingstid, arbeid for næringens omdømme og bruk av IT får noe lavere resultat. Spesielt noterer vi at direktoratet oppnår bedre resultat når det gjelder IKT enn hva vi forventet ut fra kritikken som kom frem under den kvalitative forfasen. Vi vil og kommentere at likebehandling skårer godt for regionkontorene, imidlertid er det noe skepsis knyttet til likebehandling mellom regionkontorene. Dette bekrefter det signalet vi plukket opp i den kvalitative forfasen.

Forvaltningens profil

- Som vi så i den kvalitative forfasen kommer ikke forvaltningen utenom en generell systemkritikk, det vil si at man er byråkratisk. Dette gjelder spesielt Fiskeri- og kystdepartementet og Fiskeridirektoratet, som forbindes med beskrivelser som tungrodd og byråkratisk. Imidlertid blir forvaltningen generelt også oppfattet å være tilgjengelig, lett å komme i kontakt med og kompetent. Dette gjelder spesielt regionkontorene. Videre på listen kommer det å være samarbeidsorientert sammen med offensiv og passiv.

Holdning til forvaltningen

- Det er betydelig skepsis i næringen til forvaltningen når det gjelder f eks fleksibilitet ift næringens behov, kostnadsnivå, papirarbeid, evne til å fastsette riktig fiskekvoter, lydhørhet for kritikk, evne til å tenke helhetlig å forstå næringens behov. Imidlertid måler vi klar tro på næringen som moderne og fremtidsrettet, med håp for fremtiden.

Hvilket avkrefter hypotesen vår fra den kvalitative forfasen om frykt for fremtiden i næringen.

- Her noterer vi også at flere respondenter ikke har fått med seg forvaltningens reorganisering de senere årene, slik at de opplevde det som vanskelig å svare på spørsmål om dette.
- Ellers vil vi kommentere en generell tendens til at holdningene blant brukerne er polariserte, det vil si at man enten er positiv eller negativ. Gjennomgående finner vi en relativt høy andel som er uenige i de positive utsagnene, dvs har negative holdninger, mens færre enn hva vi normalt ville forventet lar være å ta et standpunkt.

Viktige informasjonskanaler innen fiskeri- og havbruksnæringen

- Fiskeripressen oppleves som den viktigste informasjonskilden i næringen, så følger tidsskrift innenfor næringen, regionkontorene, Direktoratet, forskningsmiljø, departementet og lokal- og riksaviser og andre medier. Internett og forvaltningens hjemmesider synes noe mindre viktig.

Bakgrunnsvariabler

Gjennomgående i materialet finner vi noen ulikheter i resultatene mellom de enkelte delutvalgene. Generelt vil vi kommentere:

- Fiskerne er en sammensatt gruppe, hvor det er stor forskjell på eiere av de største og de minste fartøyene. Generelt ser vi at de er noe mer skeptisk til forvaltningen, og da spesielt til sentrale myndigheter. Havfiskeflåten er generelt noe mer tilfredse enn eierne av de mindre fartøyene, dvs kystfiskerne. De har også mer kontakt med forvaltningen. Vi tror kystfiskerne kan være mer påvirket av politiske forhold i sin evaluering av forvaltningen, mens havfiskeflåten på den ene siden har respekt for kompetansen i forvaltningen, men på den andre siden har høyere forventninger til service/ tjenestene.
- Vi finner også ulikt fokus blant kjøperne, avhengig av om de driver i Norge eller handel over grensene. Generelt noterer vi at de som driver med produksjon og foredling oftere synes noe mer negative enn øvrige kjøpere.
- Når det gjelder havbruk kommer det frem at denne profesjonen er yngre. De har derfor en høyere andel med høy utdanning, og dermed høy sannsynlighet for høyere krav til forvaltningen. Størst innen oppdrett er laks og ørret, og de merker seg ofte ut med noe mer kritisk holdning til saksbehandling enn havbruk totalt. Vi legger og til at havbruk er mest optimistisk av delutvalgene med hensyn til fremtidsutsikter for næringen.
- Næringsorganisasjonene er nært knyttet til forvaltningen, og avgir langt mer positive vurderinger. I totalen er deres andel ubetydelig. Hvis så ikke hadde vært tilfellet, burde man vurdere å rapportere disse separat fordi deres relasjon til forvaltningen er svært ulik de andre delutvalgene.

Kommentarer vedrørende gjennomføring av undersøkelsen

- Laksetoll ble innført 29.4, dvs de siste dagene av feltarbeidet for undersøkelsen. Feltapparatet vårt opplevde at dette påvirket de spurtes oppfatninger av forvaltningen uten at undersøkelsen fanger dette opp.
- Flere respondenter opplevde spørreskjema som langt. Det vil derfor være hensiktsmessig å redusere omfanget av enkelte spørsmål noe ved senere gjentakelse.

3. GRAFIKK OG KOMMENTARER TIL RESULTATENE

I det følgende skal vi kommentere resultatene fra undersøkelsen spørsmål for spørsmål, slik at man kan tilegne seg hovedresultatene uten å gå til tabellverket vedlagt. Vi vil legge vekt på å presentere alle hovedtall av interesse med grafikk og kommentere spesielt de tilfeller hvor sentrale undergrupper viser interessante avvik fra totalen. Tabellverket er velegnet for mer inngående studier av de enkelte spørsmål, og bør selvfølgelig studeres for dypere analyser av f eks forskjeller i svar mellom ulike undergrupper. I hovedsak vil vi følge rekkefølgen i spørreskjema.

(Av plass hensyn har vi i *enkelte* av diagrammene benyttet forkortelser for Fiskeri- og kystdepartementet (FKD), Fiskeridirektoratet (FD) og Fiskeridirektoratets regionkontorer (regionkontorer).)

3.1 Kjennskap til forvaltningen

Den første delen av undersøkelsen dreier seg om kjennskap til det offentlige forvaltningsapparatet av fiskeri- og havbruksnæringen. Vi har målt kjennskap både uhjulpet og hjulpet.

Uhjulpet kjennskap

Først stilte vi spørsmålet om kjennskap slik at de spurte skulle nevne navn på forvaltningsorgan innenfor næringen som de kom på i farten, uten noen form for hukommelseshjelp. Det ble presisert at vi med forvaltningsorgan mener sentrale myndigheter og ytre etater. Vi vil understreke hvor sentralt begrepet kjennskap står i markedsføring og opinionsdannelse. Når vi spør "Hvilke forvaltningsorgan innenfor fiskeri- og havbruk kan du nevne?" er det slett ikke bare objektiv kjennskap til forvaltningen som måles, men også det faktum at de navn eller institusjoner som blir nevnt befinner seg så langt fremme i de spurtes bevissthet at de tenker på dem når de tenker på offentlig forvaltning. En rekke undersøkelser har vist at dette er helt sentralt dersom man skal komme med i det sett av virksomheter/ merker som blir tatt opp på dagsorden og benyttet som referansegrupper ell. I internasjonal faglitteratur er dette omtalt som "evoked set". Å tilhøre "evoked set" er høyt korrelert med positive holdninger som stort sett skapes av eksponeringer som er fordelaktige, dog i noen tilfeller det motsatte.

Et viktig poeng ved vurderingen av resultatene fra kjennskapsspørsmål av denne typen er å merke seg hvilken generisk benevnelse som blir benyttet i spørsmålsteksten. I dette tilfellet er "forvaltningsorgan innenfor fiskeri- og havbruk" benyttet for å måle Fiskeri- og kystdepartementet, Fiskeridirektoratet og regionkontorenes som nettopp dette. De generiske benevnelsene skal reflektere hva man ønsker å fremstå som og som man ønsker å markere seg i omgivelsenes bevissthet som, slik at undersøkelsens resultater vil vise hvor sterkt man står som aktør innenfor den kategorien man spør om.

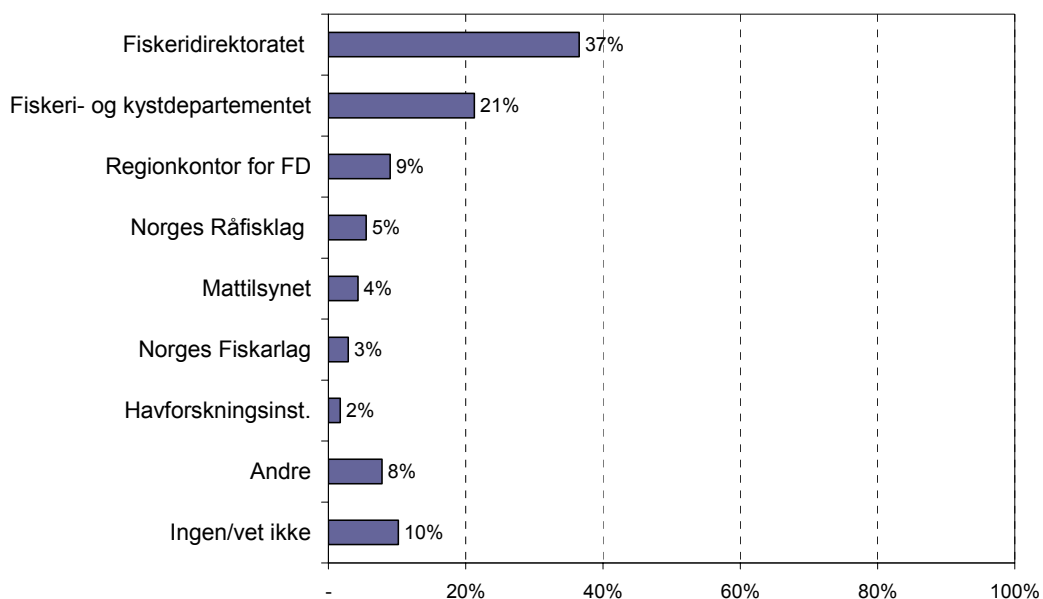
Nevnt først ("Top of mind")

På spørsmålet om kjennskap registrerte vi hvilke forvaltningsorgan som ble nevnt først. Denne registreringen gjøres i henhold til betydningen av å være "top of mind" hos de spurte. Denne posisjonen står meget sentralt i målsettingsdebatter om markedsføringen, men man skal huske på at det ikke uten videre er gitt at "top of mind" gir uttrykk for at man er best eller mest aktuell for forbindelse. Erfaringer har vist at det ofte er høy korrelasjon mellom det navnet man har en form for forbindelse med allerede og det navnet som nevnes først. Derved svekkes trolig betydningen av denne posisjonen i forhold til å bedømme markedsmulighetene fremover.

I nedenforstående graf registrerer vi svært lave nivå for uhjulpet kjennskap. Ikke uventet er det Fiskeridirektoratet i Bergen, som utøvende myndighet, som nevnes først. Så på et noe lavere nivå følger Fiskeri- og kystdepartementet, og på et langt lavere nivå direktoratets regionkontorer. Her vil vi tro at ikke alle har fått med seg navnebyttet nylig fra Fiskeridepartementet til Fiskeri- og kystdepartementet, og at mange ikke tenker på å nevne regionkontorene separat, men oppfatter dem som del av direktoratet. Også Norges Råfisklag, Mattilsynet og Norges Fiskarlag blir nevnt, men det er tydelig at ikke øvrige sentrale myndigheter, så som Miljøverndepartementet/ Handels- eller Utenriksdepartementet eller tilstøtende etater så som Kystverket eller Direktoratet for naturforvaltning knyttes opp mot hva man først og fremst forbinder med forvaltningen av fiskeri- og havbruksnæringen. Totalinntrykket viser at det er Fiskeridirektoratet og Fiskeri- og kystdepartementet som ligger lengst fremme i folks bevissthet som forvaltningsorgan inne fiskeri- og havbruksnæringen.

Resultatene kan også studeres i detalj med en lengre liste av navn i tabell 1a i vedlegget.

Spm 1.a Hvilke forvaltningsorgan innenfor fiskeri- og havbruk kan du nevne?
Uhjulpet kjennskap: Nevnt først
Totalt

Når det gjelder forskjeller mellom undergruppene med hensyn til uhjulpet kjennskap ser vi at de spurte innenfor næringsorganisasjonene nevner langt flere navn og Fiskerne langt færre navn, enn øvrige grupper. Vi finner også at det er klart flere fiskerbåteiere enn for øvrig som ikke kan nevne navn på forvaltningsorgan. Ellers vil vi kommentere følgende:

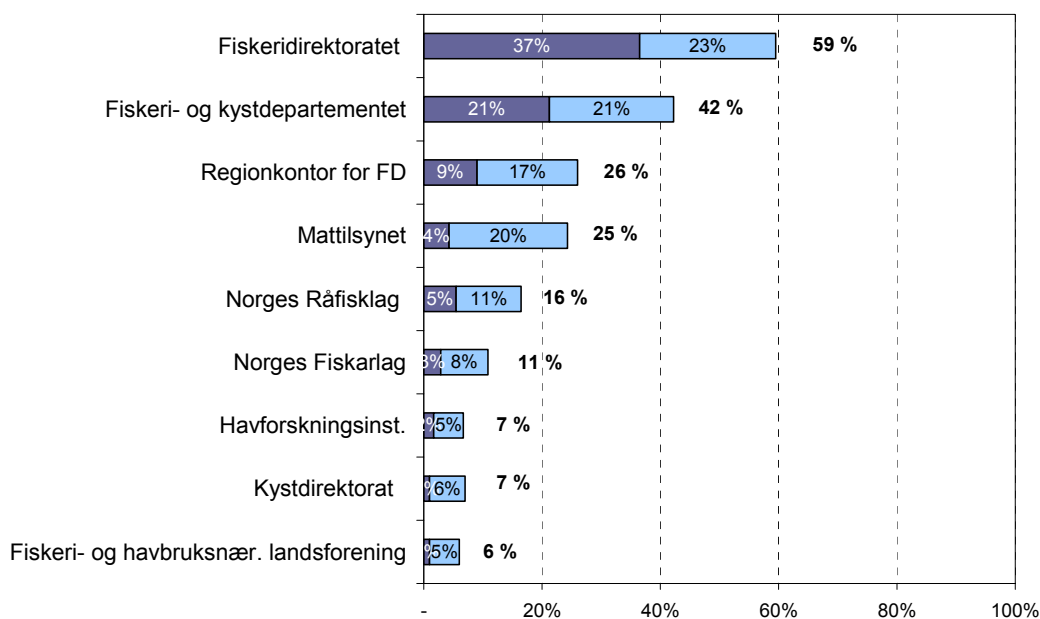
- Fiskeri- og kystdepartementet oppnår klart lavere uhjulpet kjennskap blant de som jobber med havbruk, enn totalt.
- Fiskeridirektoratet oppnår signifikant høyere kjennskap blant aktørene innen havbruk, enn totalt. For øvrig er det ingen signifikante forskjeller mellom de ulike aktørene innenfor havbruk på dette punktet. Videre ser vi at direktoratet nevnes langt sjeldnere av Fiskerne, enn av totalen. Internt blant fiskerne nevner havflåten oftere enn andre fiskere direktoratet og departementet.
- Regionkontorene til Fiskeridirektoratet oppnår klart høyere kjennskap blant aktørene innen havbruk og blant fiskere, enn totalt.
- Mattilsynet får høyere uhjulpet kjennskap blant kjøpere, enn øvrige grupper.
- Råfisklaget og Fiskarlaget nevnes klart oftere av Eierne av fiskefartøylene – og da spesielt eiere av de mindre båtene, enn av totalen.

Uhjulpet kjennskap totalt

Før vi kommenterer uhjulpet kjennskap videre skal vi se på uhjulpet kjennskap totalt. I diagrammet nedenfor har vi summert andelene som svarer *nevnt først og nevnt senere* for de enkelte forvaltningsorganene.

Resultatene kan også studeres nærmere i tabell 1a+b i tabellverket.

Spm 1. a+b Hvilke forvaltningsorgan innenfor fiskeri- og havbruk kan du nevne?
Uhjulpet kjennskap totalt: Sum nevnt først + nevnt senere
Totalt

Nivåene for uhjulpet kjennskap totalt (altså etter at vi på spørsmål om kjennskap har summert nevnt først og nevnt senere) er lavere enn man skulle forvente. Dette signaliserer at ordet ”forvaltning”, til tross for noe hjelp i spørsmålsteksten (”med forvaltningsorgan mener vi sentrale myndigheter og ytre etater”), kommuniserer dårlig med enkelte av de spurte, hvilket fører til høye andeler som svarer kjenner ingen navn eller vet ikke. For øvrig er rangeringen den samme som ved nevnt først. Det vil si at sentrale myndigheter med Fiskeridirektoratet og Fiskeri- og kystdepartementet oppnår best uhjulpet kjennskap totalt, så følger Fiskeridirektoratets regionkontor og Mattilsynet. Videre følger interesseorganisasjonene og tilstøtende etater. Vi merker oss ellers at Havforskningsinstituttet og Kystdirektoratet nå har styrket sin posisjon noe. Øvrige resultat kan studeres nærmere i tabellverket.

Av nedbrytningene vil vi kommentere følgende:

- Generelt har næringsorganisasjonene høyere kjennskap totalt enn øvrige næringsgrupper, og fiskerne noe lavere.
- Ellers vil vi nevne at Fiskeri- og kystdepartementet har klart lavere total kjennskap blant de spurte innen havbruksnæringen, enn totalt
- Regionkontorene har høyere kjennskap innen havbruk og næringsorganisasjonene, og noe lavere blant kjøpere og fiskere.
- Mattilsynet har høyere kjennskap blant kjøpere, enn totalt.
- Vi noterer oss at næringsorganisasjonene oppnår høyere kjennskap blant eierne av fiskefartøyene, enn totalt.

Hjulpet kjennskap

I tillegg til uhjulpet kjennskap til ulike forvaltningsorgan innen næringen målte vi *hjulp*et kjennskap ved å lese opp aktuelle navn for respondenten, og spørre om hvor godt kjent hvert forvaltningsorgan var. Svarene skulle gis i henhold til en kjennskapsskala med følgende svaralternativer:

- 1 = Har aldri hørt om
- 2 = Kjenner litt
- 3 = Kjenner godt
- 4 = Kjenner meget godt

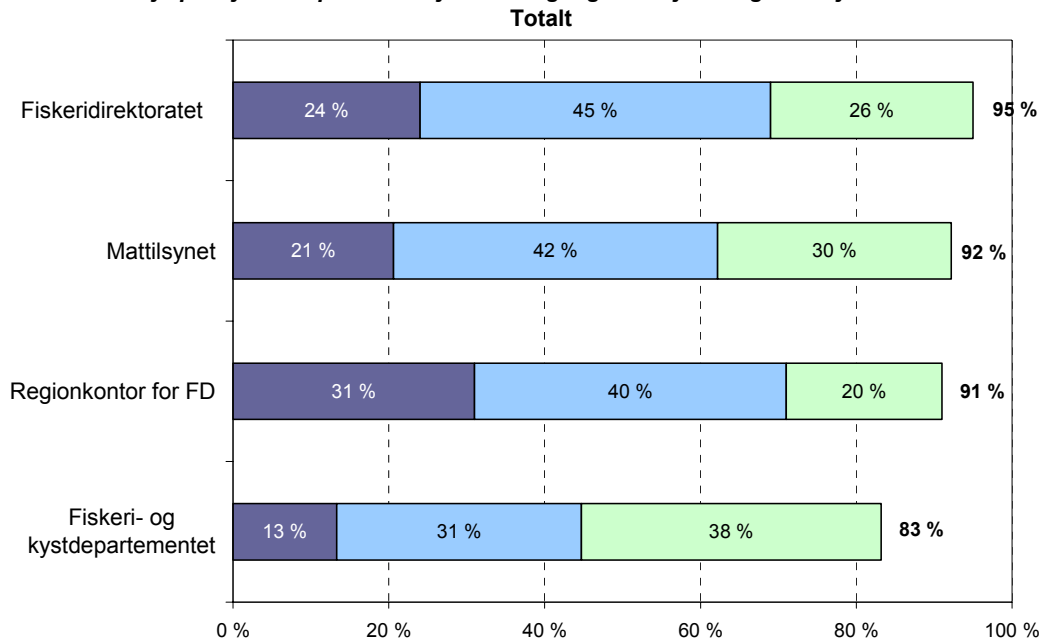
Det vil selvsagt bare være det førstnevnte svaralternativ som skiller mellom "å ha hørt om" eller ikke som ofte er kriteriet på hjulp_{et} kjennskap. På denne måten måler vi bevissthet om virksomhetene på et lavere nivå som ikke har den samme betydning som vi redegjorde for under avsnittet om uhjulp_{et} kjennskap, men som representerer en vesensforskjell fra å være fullstendig ukjent. Hjulp_{et} kjennskap er tilstrekkelig til identifikasjon og gjenkjennelse, betingelser som er svært viktige for registrering, forståelse og aksept i kommunikasjonen med omgivelsene.

Svarene er gjengitt i grafen under, og i tabellene 2.1-4 bak i tabellverket.

Diagrammet nedenfor presenterer andelene som svarer kjenner meget godt, kjenner godt og kjenner litt, og er sortert etter resultatene for totalen. Med hjelp registrerer vi ikke uventet høyt kjennskap til forvaltningsorganene generelt blant de spurte. Det er først og fremst Fiskeridirektoratet flest svarer at de har hørt om, så følger Mattilsynet, regionkontorene og Fiskeri- og kystdepartementet. Igjen vil vi nevne at det lave resultatet for departementet nok speiler at ikke alle har fått med seg departementets navnebytte. Faktisk ser vi i neste graf at 13 % svarer at de aldri har hørt om Fiskeri- og kystdepartementet, hvilket signaliserer at navnet er ukjent. Sammenlignet med uhjulpel kjennskap er det klart at utøvende organ, som opplagt har mer kontakt med næringen, gjør seg sterkere gjeldende ved hjulpet kjennskap.

Dette er tydelig når vi ser på antall som svarer at de kjenner meget eller ganske godt. Her finner vi at regionkontorene (70 %) og direktoratet (69 %) ligger på topp. Hvilket ikke er uventet siden dette er de forvaltningsorganene som berører flest spurte. Så følger Mattilsynet (62 %) og departementet (45 %). departementet faller med andre ord ned på topplisten sammenlignet med hva vi målte for uhjulpel kjennskap, hvilket ikke overrasker siden få av aktørene i næringen har direkte kontakt med departementet.

Spm. 2 Hvor godt kjenner du ulike forvaltningsorgan innen fiskeri- og havbruk?
Hjulpel kjennskap: Svar = Kjenner meget godt + kjenner godt + kjenner litt

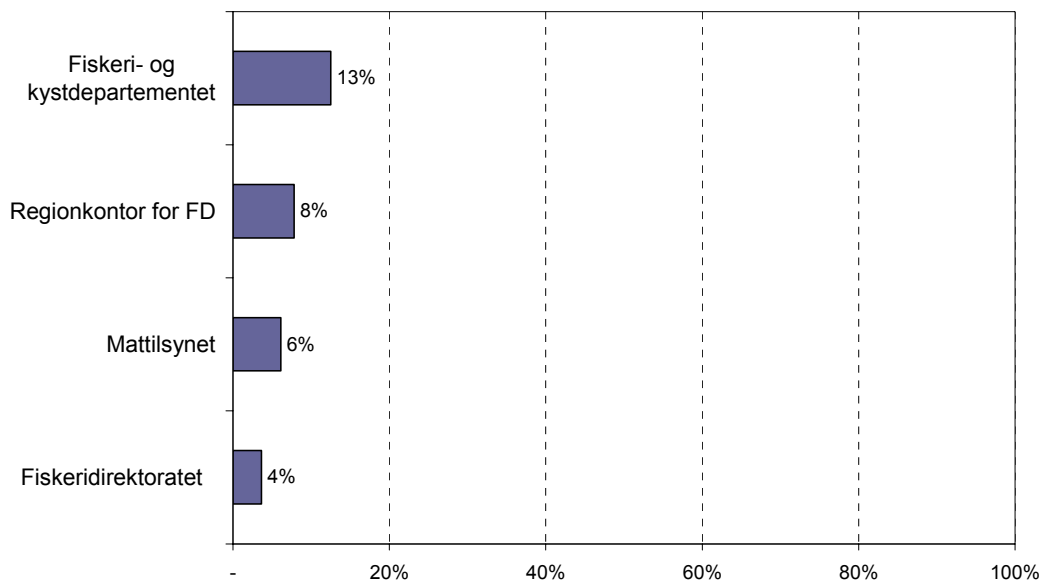

Vi tar og med en illustrasjon av de spurte som svarer at de aldri har hørt om de ulike forvaltningsorganene. Vi har tidligere kommentert departementets utfordring med det nye navnet, som også illustreres her. Ellers ville vi forventet at andelen som svarer har aldri hørt om burde ligge godt under 10 %. Vi stusser derfor over andelen som svarer at de aldri har hørt om regionkontorene, uten at vi kan vite hva årsaken til dette er, mens Mattilsynet og direktoratet ligger på forventet nivå.

Spm. 2 Hvor godt kjenner du ulike forvaltningsorgan innen fiskeri- og havbruk?

Svar = Har aldri hørt om

Totalt

Av nedbrytningene vil vi kommentere følgende:

- Også hjulpet kjennskap er jevnt over lavere blant fiskere enn øvrige undergrupper, så følger havbruk, mens kjøpere og næringsorganisasjonene har høyere kjennskap til forvaltningen generelt.

3.2 Kontakt med forvaltningen

I de følgende spørsmålene ønsker vi å kartlegge de ulike undergruppenes kontakt med forvaltningen. Kontakt er et mål som ofte sier noe om forutsetninger for kjennskap og kan være med å forklare ulike holdninger de spurte har til saksområder som studeres.

Kontakt med forvaltningen

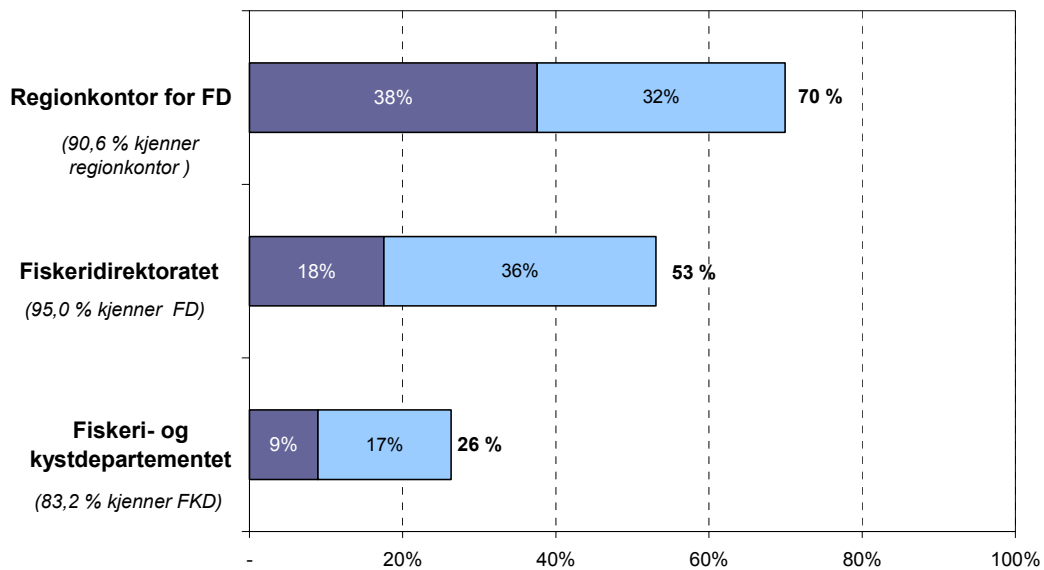
Kontakten med forvaltningen vil variere avhengig av aktørenes aktivitetsnivå og krav til og behov for kontakt fra forvaltningen. For å få et inntrykk av kontakthyppighet stilte vi følgende spørsmål: ”Har du kontakt med Fiskeri- og kystdepartementet ofte, av og til, sjelden eller aldri?” osv for øvrige organ. Svarene ble gitt i henhold til en 4-skala med følgende svaralternativer:

- 1 = Aldri
- 2 = Sjelden
- 3 = Av og til
- 4 = Ofte

Svarene er gjengitt i grafikken under, og i tabellene 3.1-3 bak i tabellverket. Svar fra de som aldri har hørt om de enkelte forvaltningsorganene er filtrert bort i diagrammet under og sortert etter resultatene for totalen (i parentes under forvaltningsorganenes navn står basen

resultatene for hvert forvaltningsorgan er beregnet på). Her ser vi at de spurte har hyppigst kontakt med regionkontorene, så følger Fiskeridirektoratet, og Fiskeri- og kystdepartementet og motsatt er det flest som aldri har hatt kontakt med departementet, så følger direktoratet og regionkontorene.

Spm. 3.1-3 Har du kontakt med følgende etater innen fiskeri- og havbruksnær. ofte, av og til, sjelden eller aldri?
Svar = ofte + av og til
Totalt

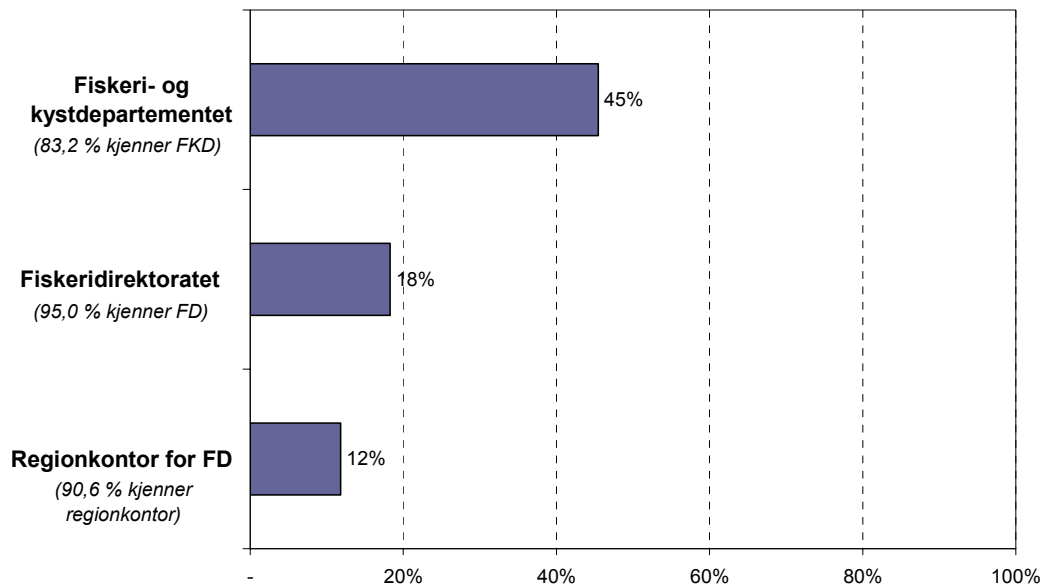

Vi tar og med en illustrasjon av de som svarer at de aldri har hatt kontakt med de enkelte forvaltningsorganene:

Spm. 3.1-3 Har du kontakt med følgende etater innen fiskeri- og havbruksnær. ofte, av og til, sjelden eller aldri?

Svar = Aldri

Totalt

Av nedbrytningene vil vi kommentere følgende:

- Næringsorganisasjonene har hyppigere kontakt med både direktoratet og departementet, enn øvrige næringsgrupper, men ikke med regionkontorene.
- Når det gjelder kontakt med regionkontorene noterer vi at de som driver med oppdrett av laks/ ørret klart oftere har hatt kontakt, enn alle spurte.
- Fiskerne har oftere aldri kontakt med noen av organene, enn de andre gruppene. Imidlertid er det forskjell internt mellom ulike fiskebåteiere, fartøy under 15 meter har hatt sjeldnere kontakt med forvaltningen, mens de som hører til havflåten har hatt oftere kontakt, enn fiskere totalt.
- Vi har også kjørt dette spørsmålet mot hvorvidt man er fornøyd/ misfornøyd med behandlingen av søknadene sine de siste 3 årene, se spørsmål 7, og finner da at andelen som har hatt hyppig kontakt med departementet og regionkontorene er klart høyere blant de som er fornøyd med behandlingen av søknadene sine de siste 3 årene. Det er ingen forskjell når det gjelder direktoratet.

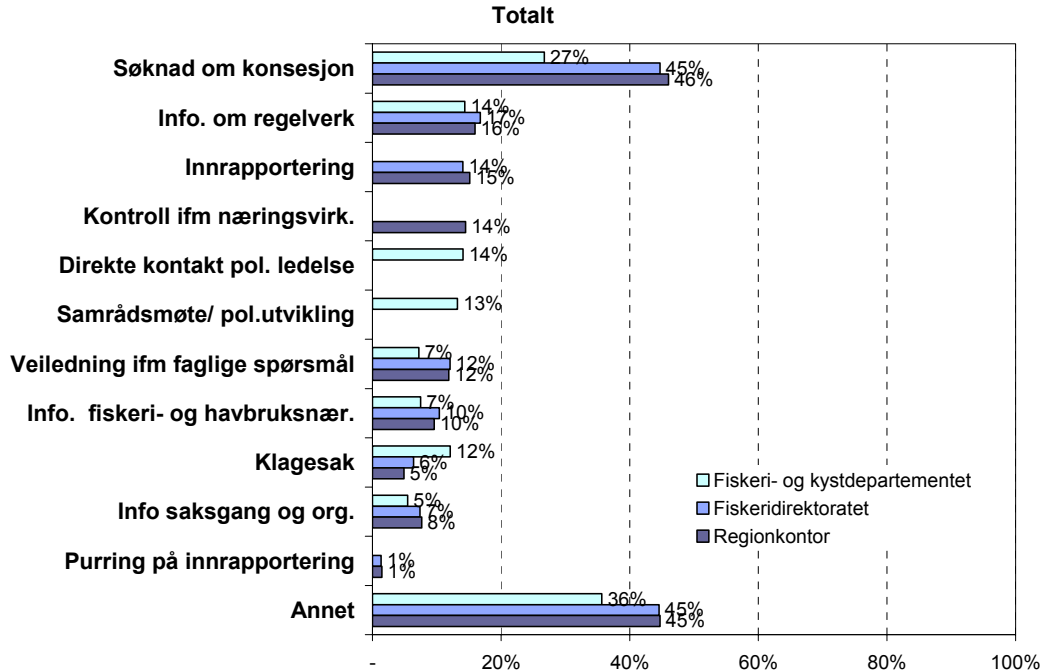
Type kontakt

I de følgende spørsmålene spurte vi de som har hatt kontakt med gitt forvaltningsorgan ”I hvilken sammenheng/ hvilke sammenhenger har du hatt kontakt med Fiskeri- og kystdepartementet?” og tilsvarende formulering for Fiskeridirektoratet og regionkontor hos Fiskeridirektoratet. Svarene er gjengitt under i de tre følgende diagrammene, og i tabellene 4, 5 og 6 i tabellverket. Resultatene er sortert etter resultatene for totalen.

Dersom vi ser på forvaltningen samlet, er det først og fremst søknader om konsesjon som er grunn til kontakt med forvaltningen, så følger informasjon om regelverk, deretter oppgaver som er spesifikke for det enkelte forvaltningsorgan, så som kontakt med politisk ledelse og samrådsmøter i Fiskeri- og kystdepartementet, innrapportering og faglig veiledning hos

Fiskeridirektoratet og kontroll med næringsvirksomhet og faglig veiledning hos regionkontorene. Klagesaker, informasjon om saksgang og purring på innrapportering forekommer sjeldnere.

Spm. 4-6 I hvilken sammenheng/ sammenhenger har du hatt kontakt med FKD/ FD/ regionkontorene?

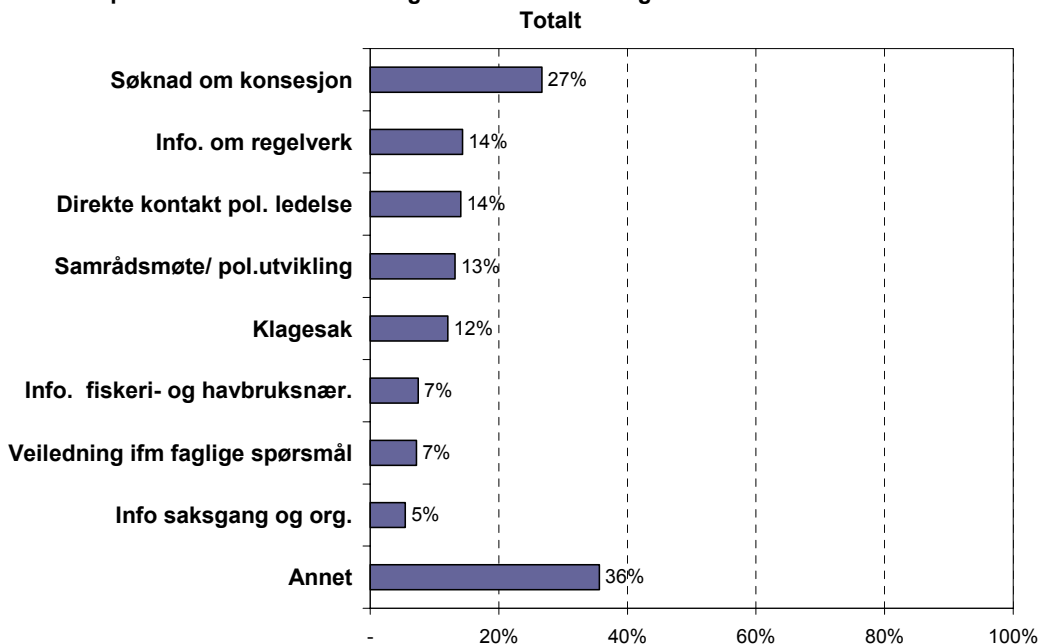

Når det gjelder resultatene for undergruppene vil vi presenterer dem hver for seg for de tre forvaltningsorganene:

Fiskeri- og kystdepartementet

Filter: Har hatt kontakt med Fisker- og kystdepartementet 45,4 %

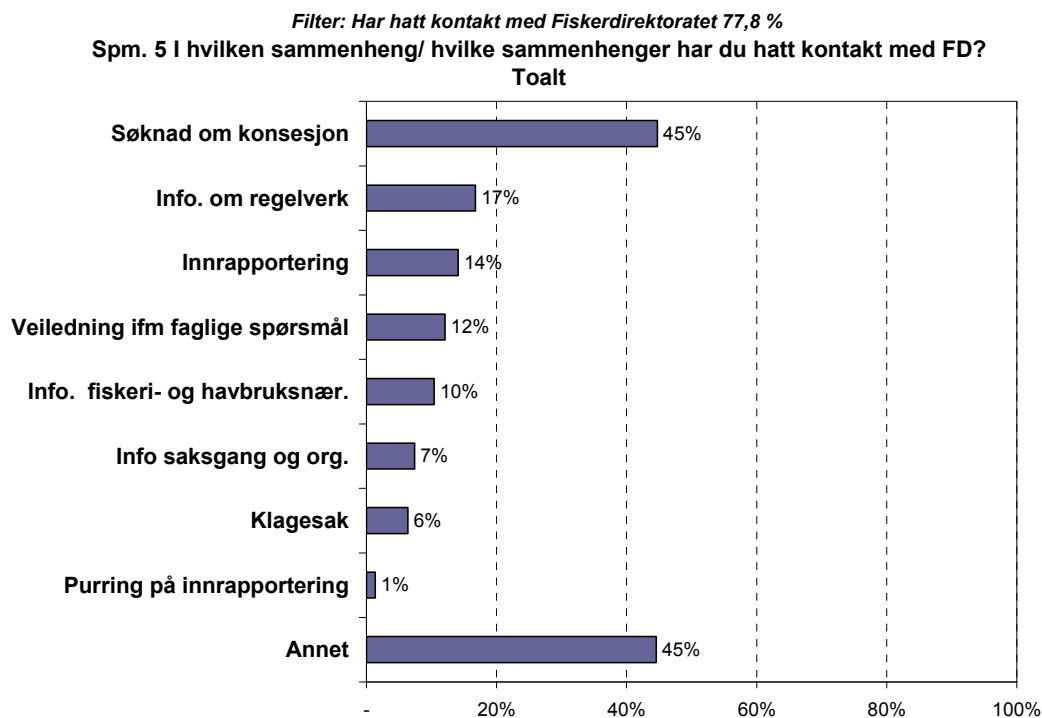
Spm. 4 I hvilken sammenheng/ hvilke sammenhenger har du hatt kontakt med FKD?

Resultatene for Fiskeri- og kystdepartementet kan studeres i grafikken over og i tabell 4. Når det gjelder undergruppene vil vi trekke frem følgende:

- Kontakt med Departementet i forbindelse med søknad om konsesjon finner vi oftere blant fiskere, enn totalt. Det er ingen signifikante forskjeller internt mellom eiere/konsesjonsinnehavere av ulike typer fartøy i flåten.
- Kontakt i forbindelse med samrådsmøter finner vi ikke overraskende oftere blant næringsorganisasjonene, fiskere i havflåten og de som driver med oppdrett av laks/ørret, enn totalt.
- Kontakt i forbindelse med politisk arbeid forekommer oftere blant næringsorganisasjonene, enn totalt. Også her ser vi at havflåten blant fiskere, og laks/ørret innen havbruk, oftere svarer dette, enn øvrige grupper.

Fiskeridirektoratet

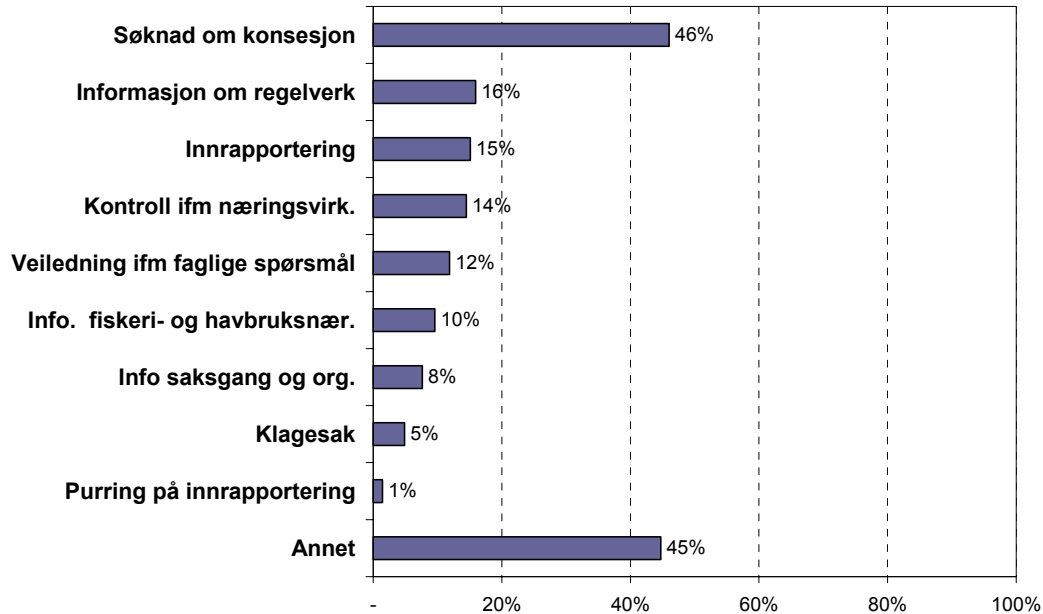
For Fiskeridirektoratet vil vi trekke frem at:

- Kontakt med direktoratet i forbindelse med søknader og innrapportering finner vi oftere i havbruksnæringen, enn øvrige grupper.
- Kontakt med direktoratet i forbindelse med informasjon om saksgang og organisering og klagesaker finner vi oftere blant næringsorganisasjonene og kjøpere (og da først og fremst de som innen kjøp jobber med eksport) enn totalt, mens fiskere sjeldnere enn totalen har hatt denne formen for kontakt.
- Tilslutt tar vi med at næringsorganisasjonene oftere svarer at de har hatt kontakt av andre grunner, enn totalen.

Regionkontorene til Fiskeridirektoratet

Filter: Har hatt kontakt med regionkontor hos FD 80,2%

Spm. 6 I hvilken sammenheng/ hvilke sammenhenger har du hatt kontakt med regionkontor hos FD?
Totalt

Tilsutt, når det gjelder regionkontorene vil vi kommentere følgende når det gjelder nedbrytningene vi finner i tabellverket.

- De spurte innen havbruksnæringen, og da spesielt de som driver med oppdrett av laks/ ørret, har oftere hatt kontakt med regionkontor i forbindelse med søknader og innrapportering, enn totalen.
- Når det gjelder informasjon om regelverk, innrapportering og purring på innrapportering så er det klart flere under 40 år blant fiskerne som rapporterer at de har hatt denne typen kontakt, enn totalt.
- Vi nevner også at kontakt med regionkontorene i forbindelse med kontroll finner vi oftere hos kjøpere (og da først og fremst de som driver med produksjon og foredling) og næringsorganisasjonene, enn totalt.

Tilfredshet med søknader siste 3 år

For å få et mål på om kontakten med forvaltningen har vært positiv eller negativ spurte vi de som har hatt kontakt med forvaltningen "Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med utfallet av søknadene din virksomhet har hatt til behandling hos forvaltningen de siste 3 årene?". Svarene ble gitt i henhold til en 5-skala med følgende svaralternativer:

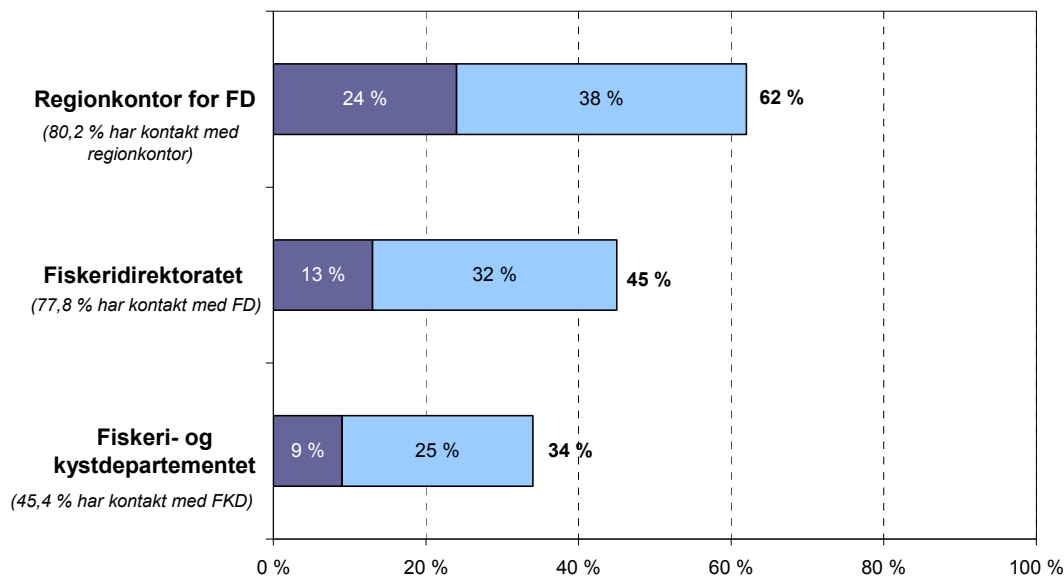
- 1= Meget misfornøyd
- 2= Litt misfornøyd
- 3= Hverken fornøyd eller misfornøyd
- 4= Ganske fornøyd
- 5= Meget fornøyd

Svarene er gjengitt i grafen nedenfor, og i tabell 7.1-3 bak i tabellverket. I grafene under illustrer vi grad av tilfredshet, dvs prosentandel av de spurte som er meget eller ganske fornøyd, i rangert orden.

Resultatene viser at regionkontorene, som flest også har vært i kontakt med, oppnår høyest andel av tilfredse, så følger direktoratet og departementet. Det er klart ønskelig at flere ville gitt uttrykk for høyere grad av tilfredshet. Vi ser i tabellverket at Fiskeridirektoratet får høyest skår med hensyn til andel misfornøyde (20 %), så følger departementet (19 %) og regionkontorene (12 %). For øvrig noterer vi at nær en 1/3 ikke avgir svar når det gjelder Fiskeri- og kystdepartementet.

Spm. 7 Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med utfallet av søknadene din virksomhet har hatt til behandling hos forvaltningene de siste 3 årene?

Svar = Meget + ganske fornøyd
Totalt

Av nedbrytningene i tabellverket vil vi kommentere følgende:

- Regionkontorene og direktoratet oppnår klart høyere gjennomsnittskår blant aktører innen havbruk, enn totalt.
- Direktoratet sentralt og departementet får noe lavere gjennomsnittskår fra Eierne av fiskefartøyene, enn øvrige næringsgrupper. Vi noterer her at de minste båteierne er noe mer positive, enn fiskerne samlet.
- Vi gjør også oppmerksom på relativt høye andeler som ikke kan svare når det gjelder departementet.

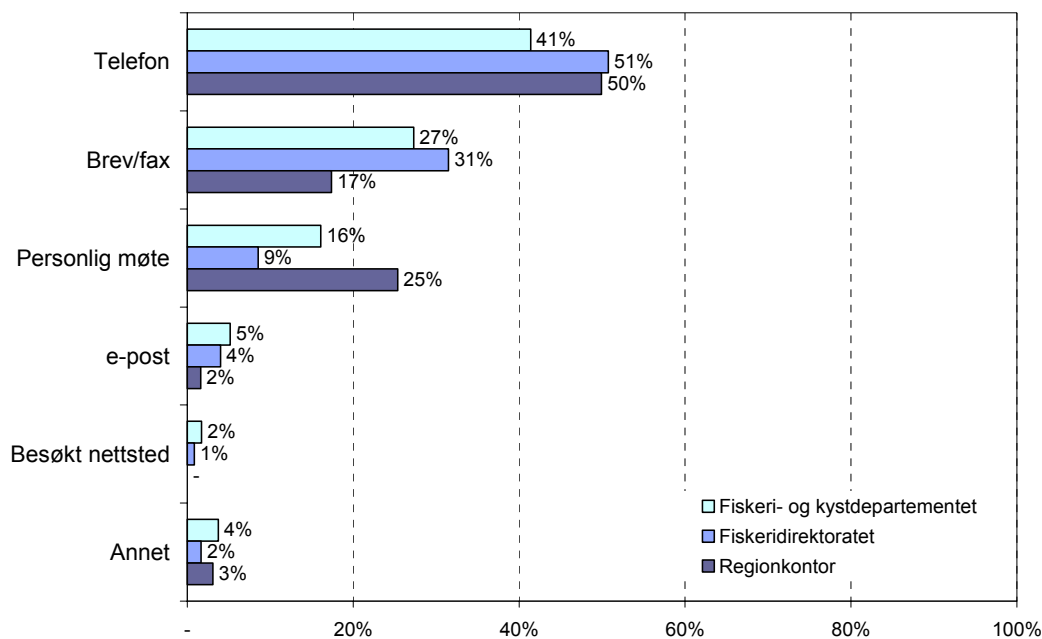
Kontaktform

Spørsmålet ”Hvis du tenker tilbake til den siste kontakten du hadde med forvaltningen, på hvilken måte hadde du kontakt?” ble stilt for å kartlegge kontaktform. Resultatene kan studeres i grafen under og i tabell 8.1-3 i tabellverket. Vær oppmerksom på at i grafen under

er resultatene blant de som har hatt kontakt presentert samlet for de tre forvaltningsinstansene som er målt, og rangert.

Vi ser at telefon, brev/ fax og personlig møte er de dominerende kontaktformene for både departementet, direktoratet og regionkontorene. E-post og nettstedene nevnes sjeldent. Vi noterer at personlig møte langt oftere benyttes når det gjelder Fiskeri- og kystdepartementet og regionkontorene, enn for direktoratet.

Spm. 8 Kontaktform med forvaltningen blant de som har hatt kontakt

Når det gjelder undergruppene vil vi nevne:

- Telefon til departementet og direktoratet benyttes langt oftere av fiskere, enn øvrige grupper. Blant fiskere gjelder dette klart oftere eiere av de minste fartøyene, enn fiskere totalt.
- Telefon til regionkontorene brukes oftere av kjøpere som drivere med eksport, enn kjøpere totalt.
- Personlig møte med departementet benyttes sjeldnere av fiskerne, enn totalt, men oftere av de i havflåten, enn fiskere totalt.
- Personlig møte med direktoratet brukes hyppigere av næringsorganisasjonene, enn totalt.
- Personlig møte med regionkontorene benyttes oftere av havflåten enn fiskere totalt.
- Ikke unaturlig brukes e-post oftere av daglige brukere av Internett.

3.3 Grad av tilfredshet med forvaltningen

Forvaltningens oppgaver og ansvar

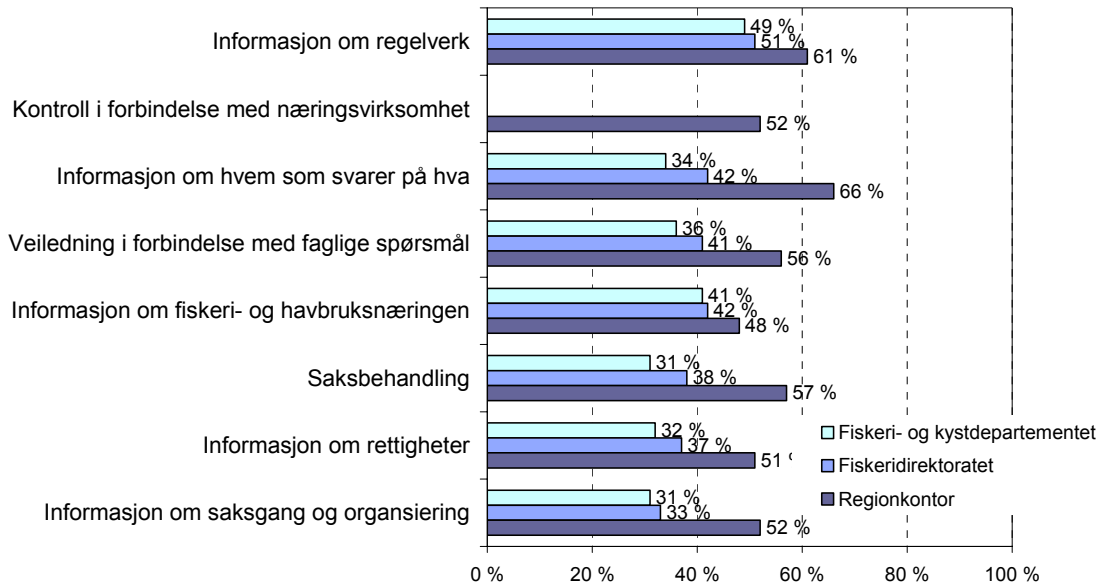
For å vurdere næringens tilfredshet med hvordan forvaltningen utfører sine oppgaver spurte vi ”Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med hvordan Fiskeri- og kystdepartementet (/Fiskeridirektoratet/ regionkontorene) utfører følgende oppgaver og ansvarsområder?”. Svarene ble gitt i henhold til en 5-skala med følgende svaralternativer:

- 1= Meget misfornøyd
- 2= Litt misfornøyd
- 3= Hverken fornøyd eller misfornøyd
- 4= Ganske fornøyd
- 5= Meget fornøyd

Resultatene for de har som har svart meget eller ganske fornøyd er gjengitt samlet for de tre organene i ett diagram, og i tabellene 9, 10 og 11 i tabellverket. Spørsmålene er kun stilt til de som har hatt kontakt med gitt institusjon og dermed kan ha en mening. Vær oppmerksom på at vi presenterer kun total resultatene blant de som har hatt kontakt, og at disse er rangert etter høyest skår for totalen.

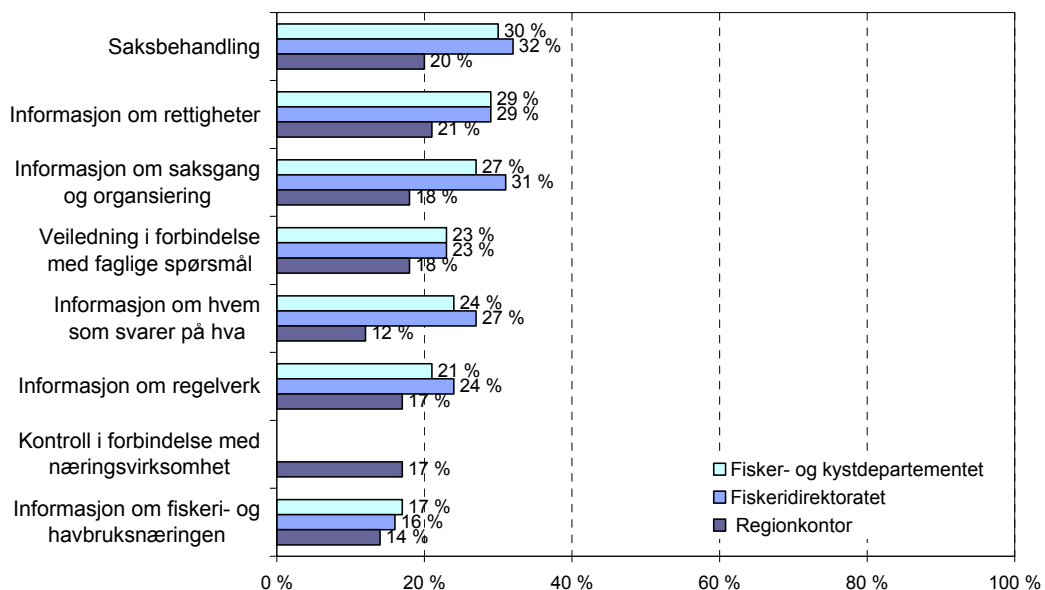
Diagrammet under illustrer at de spurte stort sett er fornøyde med forvaltningens utøvelse av sine informasjonsoppgaver, mens saksbehandling og forhold knyttet til dette, som informasjon om rettigheter og informasjon om saksgang og organisering, skårer noe lavere. Vi noterer når det gjelder kontroll, som regionkontorene hovedsaklig utøver, at de spurte er relativt fornøyde med dette. Det er de også når det gjelder veiledning fra regionkontorene, mens resultatene for departementet og direktoratet ikke er fullt så tilfredsstillende her. Videre gjør vi oppmerksom på at andelen som ikke tar stilling (dvs de som svarer hverken/eller eller ikke aktuelt/ vet ikke), er høy, spesielt for Fiskeri- og kystdepartementet og direktoratet.

**Spm. 9-11 Hvor fornøyd/ misfornøyd er du med hvordan FKD/ FD/ regionkontorene utfører følgende oppgaver og ansvarsområder?
Svar = Meget + ganske fornøyd**

I grafen under har vi sortert totalresultatene etter høyest andel som har svart litt eller meget misfornøyd. Her ser vi, som det også fremkom over, at det først og fremst er saksbehandling som skårer lavt på tilfredshet, så følger informasjon om rettigheter og informasjon om saksgang og organisering. Dette er svake punkt hos alle de tre organene, imidlertid får regionkontorene klart bedre evaluering enn direktoratet og departementet.

**Spm. 9-11 Hvor fornøyd/ misfornøyd er du med hvordan FKD/ FD/ regionkontorene utfører følgende oppgaver og ansvarsområder?
Svar = Litt + meget misfornøyd**

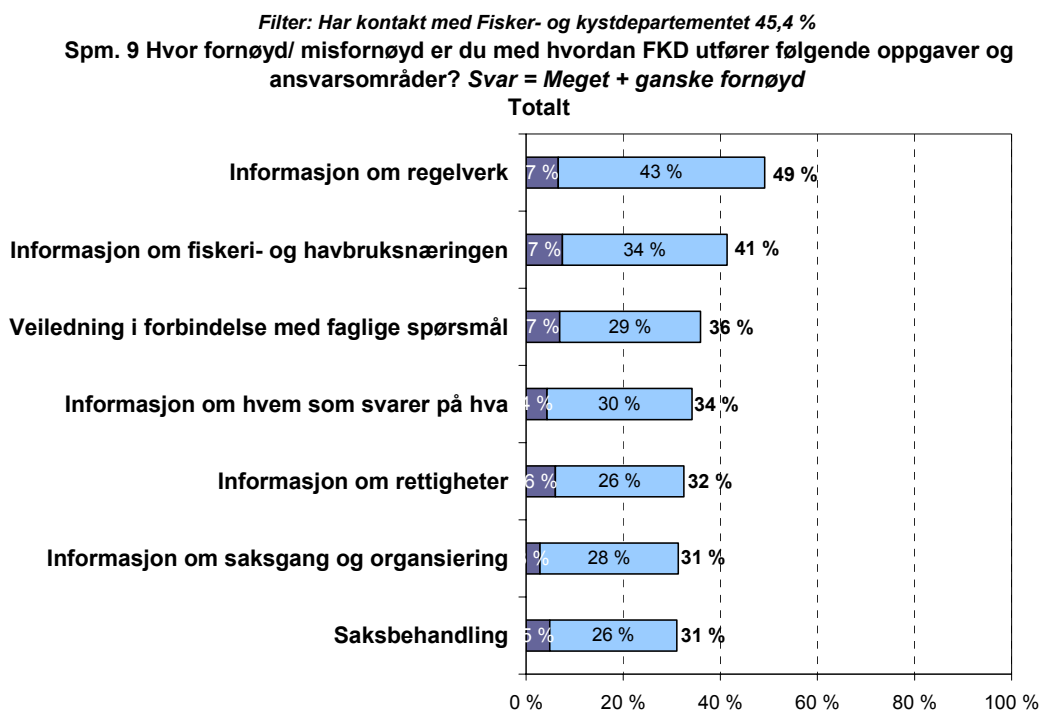
Totalt sett oppnår regionkontorene høyere grad av tilfredshet enn Fiskeri- og kystdepartementet og direktoratet på alle de områdene som er undersøkt her, mer enn halvparten av de spurte er fornøyd med hvordan de utfører sine oppgaver. Fra tidligere vet vi at under halvparten (45 %) har hatt kontakt med departementet. Vi tror derfor at sjelden kontakt kan forklare hvorfor mange avstår fra å evaluere departementet. Når det gjelder Fiskeridirektoratet (som 78 % har hatt kontakt med) oppnår de noe høyere grad av tilfredshet enn departementet, men de har også noe høyere andel som er misfornøyd.

Går vi til tabellverket bakerst og studerer resultatene for undergruppene i forhold til totalen, finner vi følgende:

- Fiskerne er generelt noe mer negative enn totalen, og næringsorganisasjonene klart mer positive, enn de andre. Kjøperne kan synes noe mer positive til departementet enn fiskere og havbruk, og havbruk noe mer positive til direktoratet enn fiskerne og kjøperne.
- Vi noterer også at de over 40 år generelt er noe mer fornøyd enn de under.
- Ved krysskjøring ser vi generelt høyere tilfredshet blant de som er fornøyd med behandling av søknadene sine de siste 3 årene, enn totalt og tilsvarende høyere tilfredshet for de som har hatt hyppig kontakt.

Nedenfor har vi også tatt med tre diagram som viser resultatene for de som har svart meget eller ganske fornøyd for hver av forvaltningsorganene for å se nærmere på forskjeller mellom delutvalgene. Resultatene er rangert etter høyest skår for totalen.

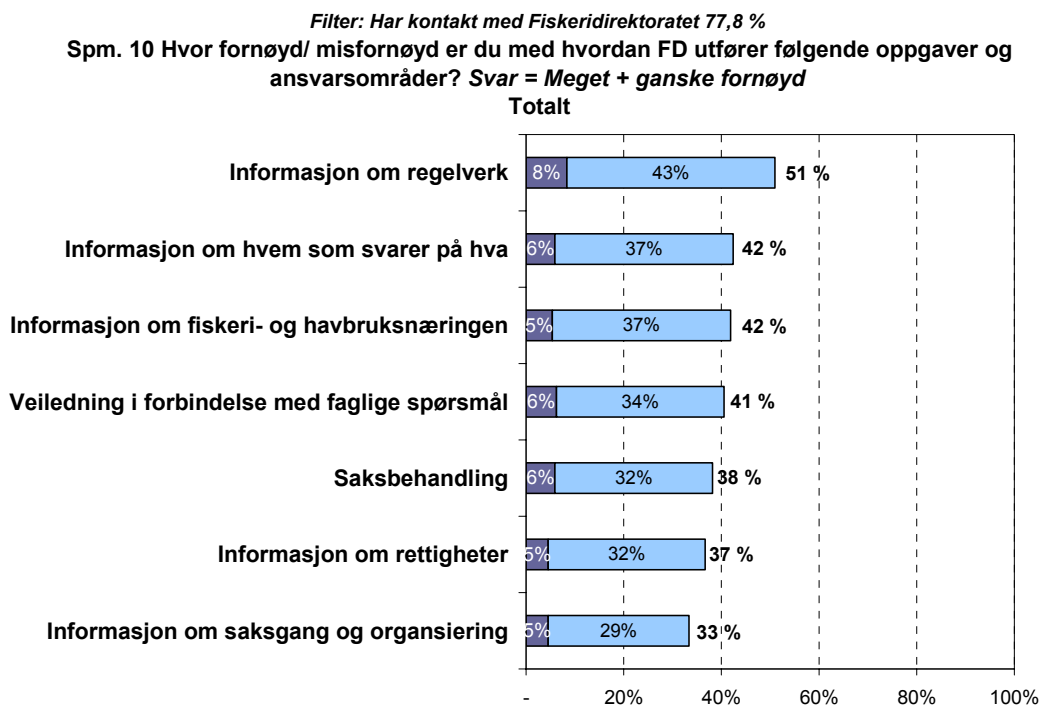
Fiskeri- og kystdepartementet

Studerer vi de enkelte næringsgruppenes evaluering av Fiskeri- og kystdepartementet kan vi trekke følgende konklusjoner fra tabellverket bak:

- Generelt sett er fiskerne klart mer negative her, enn totalen. Vi noterer imidlertid at de minste og de største fartøyene er noe mer fornøyde, enn fiskere totalt. Her noterer vi også at de over 40 år er mer fornøyde, enn de under.
- Informasjon om saksbehandling skårer høyere blant kjøpere, og da spesielt de som driver med handel innenlands, enn totalt.

Fiskeridirektoratet

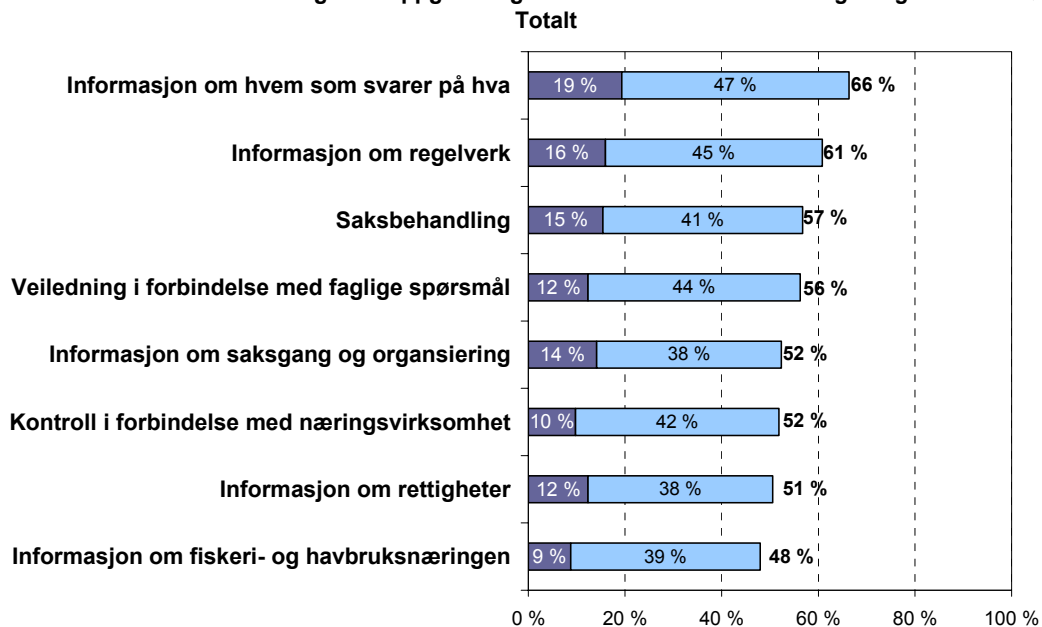
Når det gjelder delutvalgenes grad av tilfredshet med Fiskeridirektoratet noterer vi følgende:

- Her ser vi en noe større enighet mellom undergruppene enn hva vi så for departementet. Ellers noterer vi at kjøperne, og da spesielt de som driver med produksjon og foredling, er noe mindre fornøyde, enn totalen. Vi nevner også at eierne av de minste fartøyene er noe mer tilfredse med direktoratet, enn fiskerne totalt.
- Når det gjelder informasjon om rettigheter noterer vi at fiskerne er mer fornøyd enn øvrige grupper. Vi trekker også frem at de som driver med laks/ ørret-oppdrett er mindre fornøyd, enn havbruk totalt.
- Med hensyn til veiledning ved faglige spørsmål er de over 40 år innen havbruk mer positive, enn de under.

Fiskeridirektoratets regionkontorer

Filter: Har kontakt med regionkontor hos FD 80,2%

Spm. 11 Hvor fornøyd/ misfornøyd er du med hvordan hvordan det regionkontor hos FD som du har hatt kontakt med utfører følgende oppgaver og ansvarsområder? Svar = Meget + ganske fornøyd

Før vi kommenterer nedbrytningene for regionkontorene gjør vi oppmerksom på at næringsorganisasjonene i stor grad ikke har kunnet ta stilling til spørsmålene siden de har liten erfaring med regionkontorene (rundt 60 % svarer ikke aktuelt/ vet ikke på disse spørsmålene):

- Generelt ser vi at havbruk er noe mer kritiske enn øvrige grupper, og næringsorganisasjonene gir lavere skår pga høy vet ikke-andel. Vi noterer at det er større samsvar i evalueringen av regionkontorene internt blant fiskere, enn hva vi har sett tidligere for sentrale myndigheter blant fiskere.
- Vi ser at kontroll skårer bedre hos kjøpere og da spesielt de som driver med eksport enn for øvrig.
- Veiledning ved faglige spørsmål blir evaluert mer positivt av havbruk og da spesielt de som arbeider med marine arter, enn totalt.
- Vi noterer også at informasjon om næringen oppnår bedre skår blant fiskere, og da spesielt de minste fartøyene, enn totalt.

Generelle forhold

På samme måte som vi spurte de som har hatt kontakt om hvor fornøyd eller misfornøyd de er med hvordan forvaltningen utfører sine oppgaver, spurte vi alle hvor fornøyd eller misfornøyd man er med en rekke generelle forhold som er viktige for hvordan omgivelsene oppfatter forvaltningen.

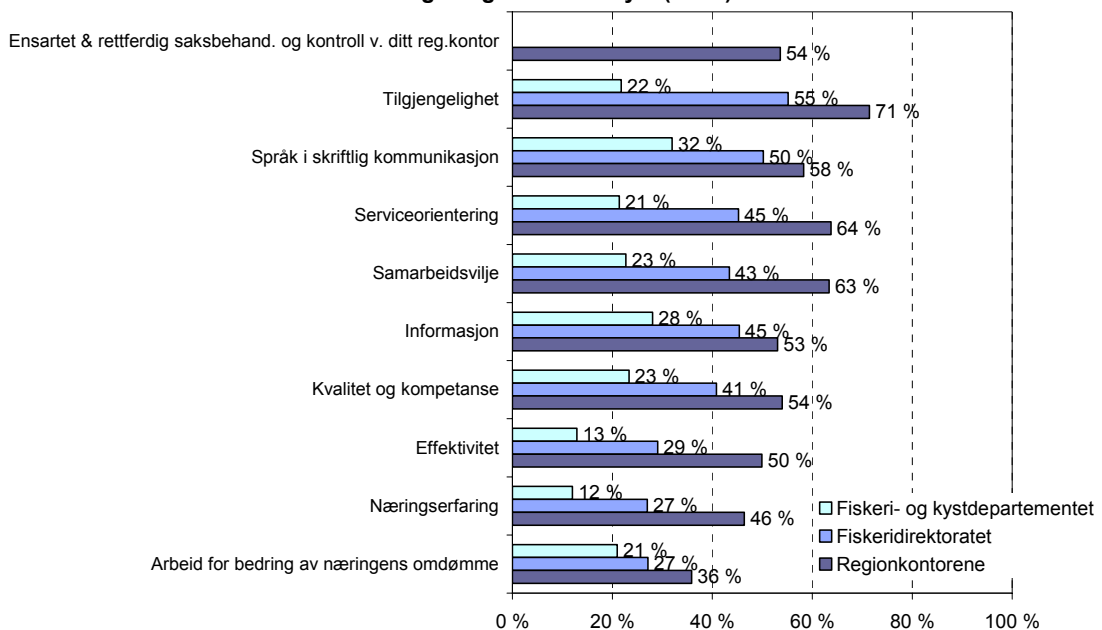
Resultatene for de har som har svart meget eller ganske fornøyd er gjengitt samlet for forvaltningen i ett diagram, og i tabellene 12, 13 og 14 i tabellverket. I diagrammet under (som er delt i del 1 og 2) presenterer vi totalresultatene rangert. Vi gjør oppmerksom på at enkelte forhold kun gjelder enkelte av forvaltningsorganene.

Ser vi forvaltningen under ett oppnår regionkontorene en høy andel av fornøyde slik vi også så i forrige avsnitt. På et klart lavere nivå følger så først direktoratet og så departementet. Vi gjør oppmerksom på at andelen som ikke kan svare er høye for sentrale myndigheter.

Områder som tilgjengelighet, språk, serviceorientering, samarbeidsvilje, informasjon og kvalitet og kompetanse oppnår alle at over 1/3-del svarer at de er fornøyd med disse områdene, mens effektivitet, næringserfaring, saksbehandlingstid, arbeid for næringens omdømme og bruk av IT får lavere andel av tilfredse. Vi noterer imidlertid når det gjelder IKT at denne kommer langt ned på andel som svarer meget eller ganske fornøyd, men kun 6 % svarer at de er litt eller meget misfornøyd. Når det gjelder likebehandling, som vi vet var et viktig tema fra forundersøkelsen, oppnår regionkontorene meget god skår på dette området, imidlertid er det større skepsis med hensyn til ensartet behandling mellom regionkontorene.

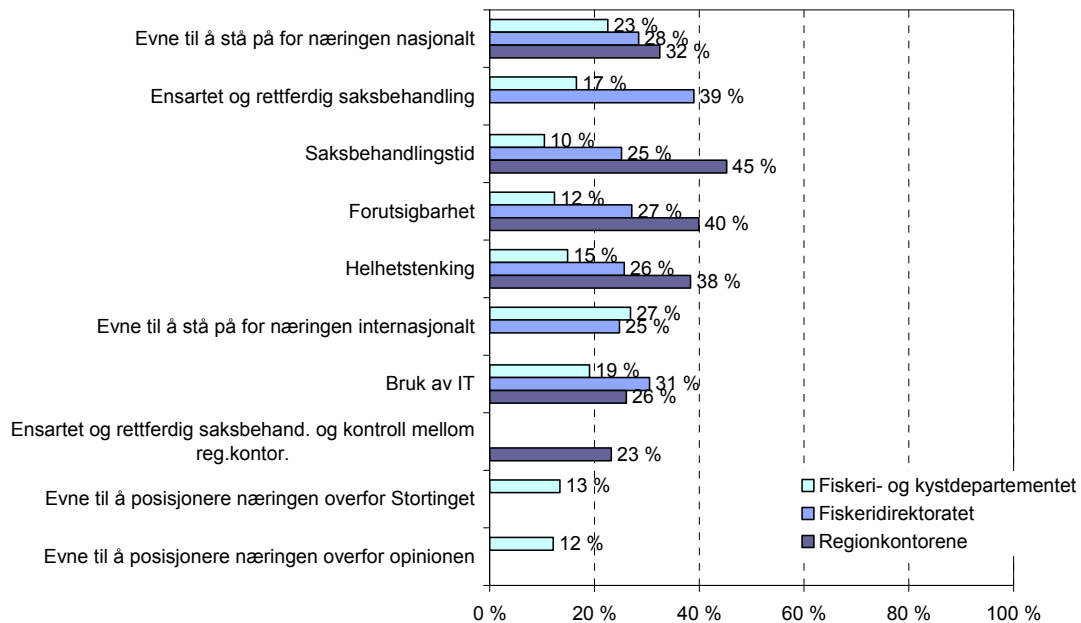
Spm. 12-14 Hvor fornøyd/ misfornøyd er du med FKD/ FD/ regionkontorene når det gjelder følgende forhold?

Svar = Meget + ganske fornøyd (Del 1)

Spm. 12-14 Hvor fornøyd/ misfornøyd er du med FKD/ FD/ regionkontorene når det gjelder følgende forhold?

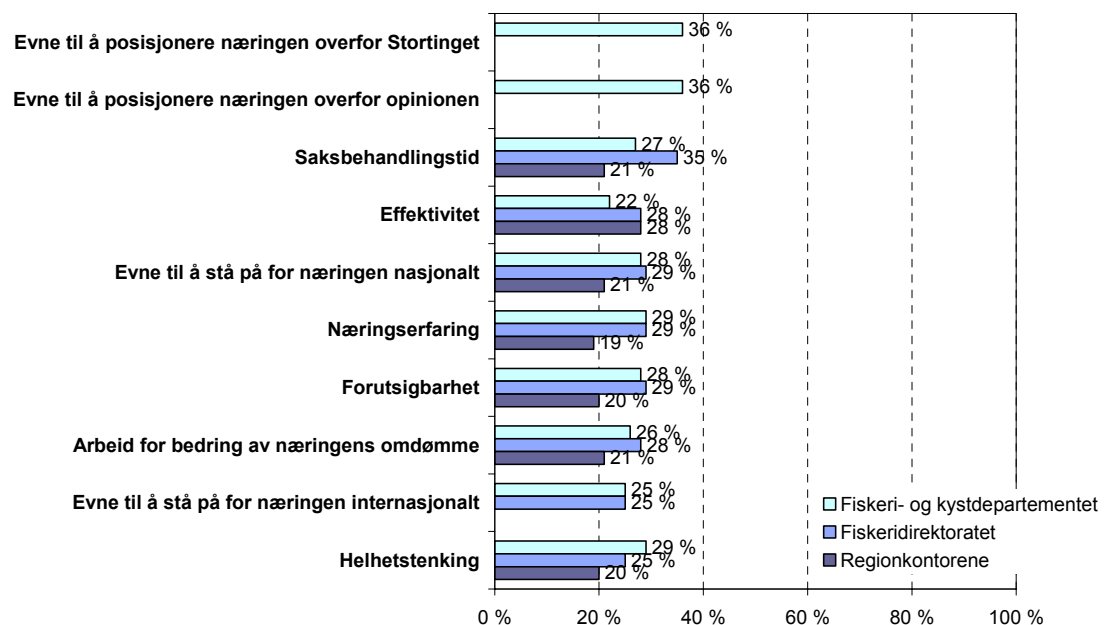
Svar = Meget + ganske fornøyd (Del 2)

Vi tar også med resultatene for de har som har svart litt eller meget misfornøyd. Det er først og fremst departementets evne til å jobbe for næringens posisjon i forhold til stortinget og opinionen som oppnår høy grad av misfornøyde. Så følger saksbehandling og effektivitet. I tillegg til å arbeide for næringens omdømme er det næringserfaring, forutsigbarhet og helhetstenkning som skårer høyt på misfornøyde. Dette er klart områder det vil være ønskelig å kunne forbedre.

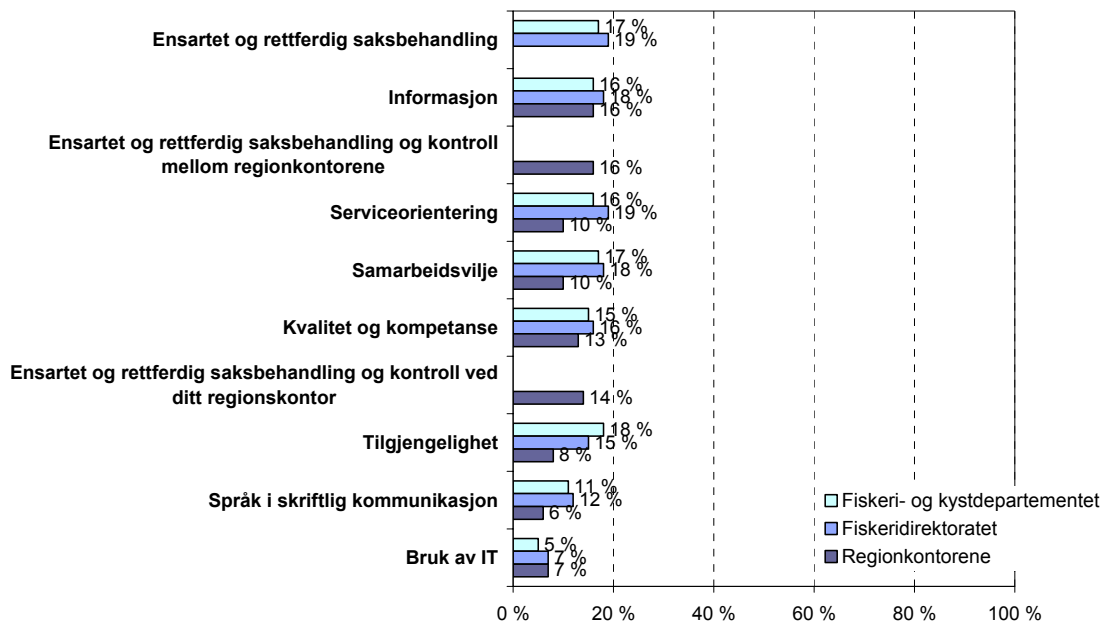
Spm. 12-14 Hvor fornøyd/ misfornøyd er du med FKD/ FD/ regionkontorene når det gjelder følgende forhold?

Svar = Litt + meget misfornøyd (Del 1)

Spm. 12-14 Hvor fornøyd/ misfornøyd er du med FKD/ FD/ regionkontorene når det gjelder følgende forhold?

Svar = Litt + meget misfornøyd (Del 2)

Når det gjelder de ulike næringsgruppene vil vi trekke frem følgende fra tabellverket bak:

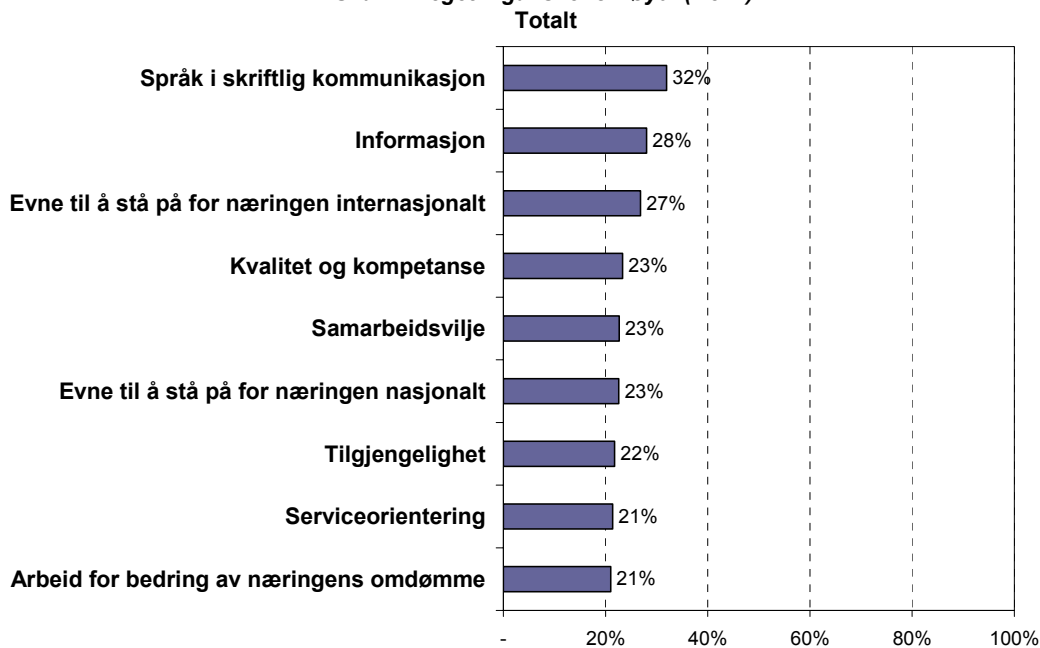
- Generelt finner vi når det gjelder sentrale myndigheter at næringsorganisasjonene er mest positive i sin evaluering, mens øvrige aktører samler seg lengre nede på skalaen, med fiskerne i bunnen. Dette bildet er omvendt når det gjelder regionkontorene; her er fiskerne mest positive.

Nedenfor går vi gjennom ulikheter mellom delutvalgene for hver av forvaltningsorganene:

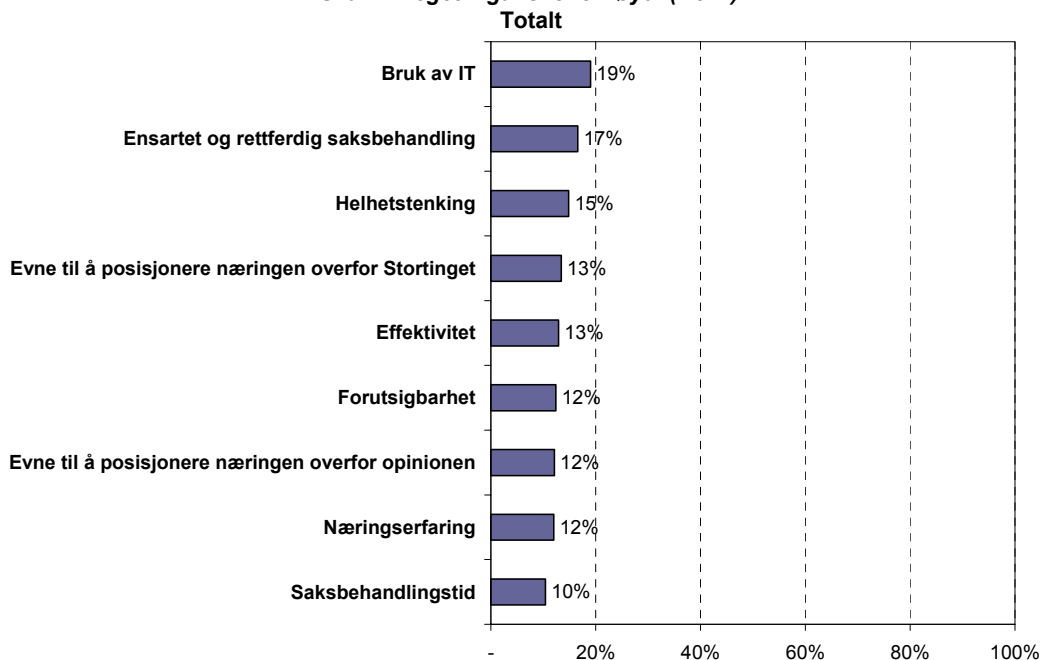
Fiskeri- og kystdepartementet

Først registrerer vi at nivået for tilfredshet med Fiskeri- og kystdepartementet er lavt. Dette først og fremst fordi andelen som ikke har en mening, er svært høyt, men det indikerer selvsagt også høye andeler misfornøyde. Departementet skårer best på språk og informasjon, mens nærings erfaring og saksbehandlingstid kommer dårligst ut. Arbeid som har med å stå på for næringen har høye andeler misfornøyde. Best skår på dette området får departementet for sin internasjonale innsats. Imidlertid er det omtrent like mange fornøyde (27 %) som misfornøyde (25 %) på dette området.

**Spm. 12 Hvor fornøyd/ misfornøyd er du med FKD når det gjelder følgende forhold?
Svar = Meget + ganske fornøyd (Del 1)**

**Spm. 12 Hvor fornøyd/ misfornøyd er du med FKD når det gjelder følgende forhold?
Svar = Meget + ganske fornøyd (Del 2)**

Ser vi nærmere på de ulike delutvalgenes vurdering av departementet vil vi nevne:

- Generelt er næringsorganisasjonene langt oftere fornøyd med departementet, og fiskerne sjeldnere fornøyd, enn totalen. Vi noterer oss at eierne av de minste fartøyene langt oftere har avstått fra å svare, enn totalen. Ellers ser vi at kjøperne er noe mer positive enn fiskere og oppdrettere. Dette gjelder spesielt for områder som har med næringens omdømme å gjøre. Her vil vi legge til at internt blant fiskere er havflåten mer positive enn de som tilhører kystflåten. Blant kjøperne kan de som arbeider med

produksjon/ foredling synes noe mer negative i sin generelle vurdering enn de som driver med eksport.

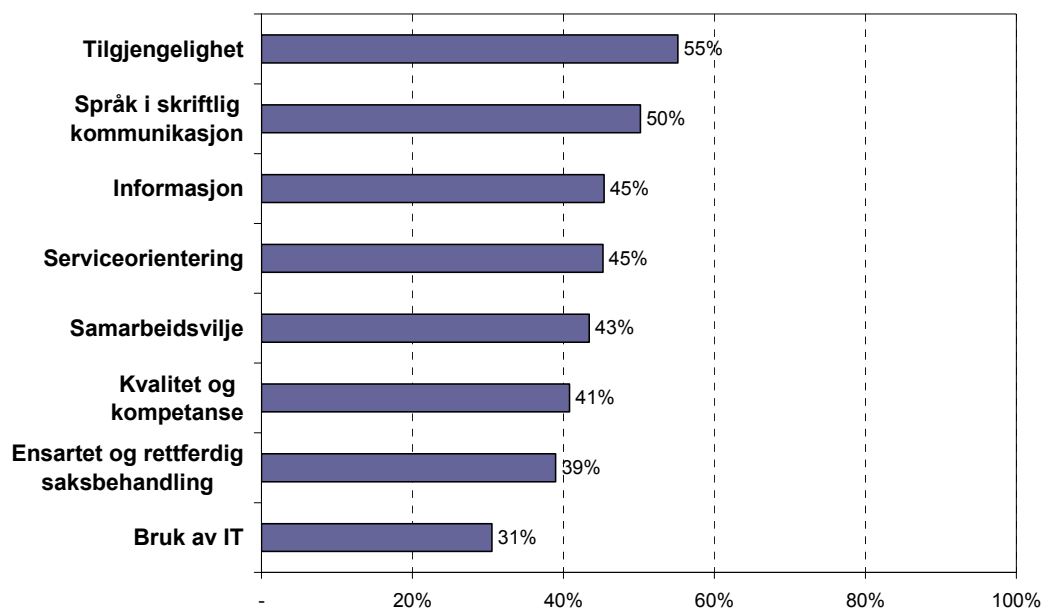
Fiskeridirektoratet

Når det gjelder Fiskeridirektoratet er det også mange her som ikke tar stilling til områdene som evalueres, men grad av tilfredshet er generelt høyere enn for Departementet. Her vil vi spesielt trekke frem gode resultat for tilgjengelighet og service, mens også her kommer saksbehandlingstid og næringserfaring i bunn, sammen med evne til å stå på for næringen internasjonalt. Spesielt nevner vi at 31 % er fornøyd med bruk av IT, mens 7 % ikke er fornøyd. Dette er langt bedre resultat enn hva vi registrerte i den kvalitative delen av undersøkelsen.

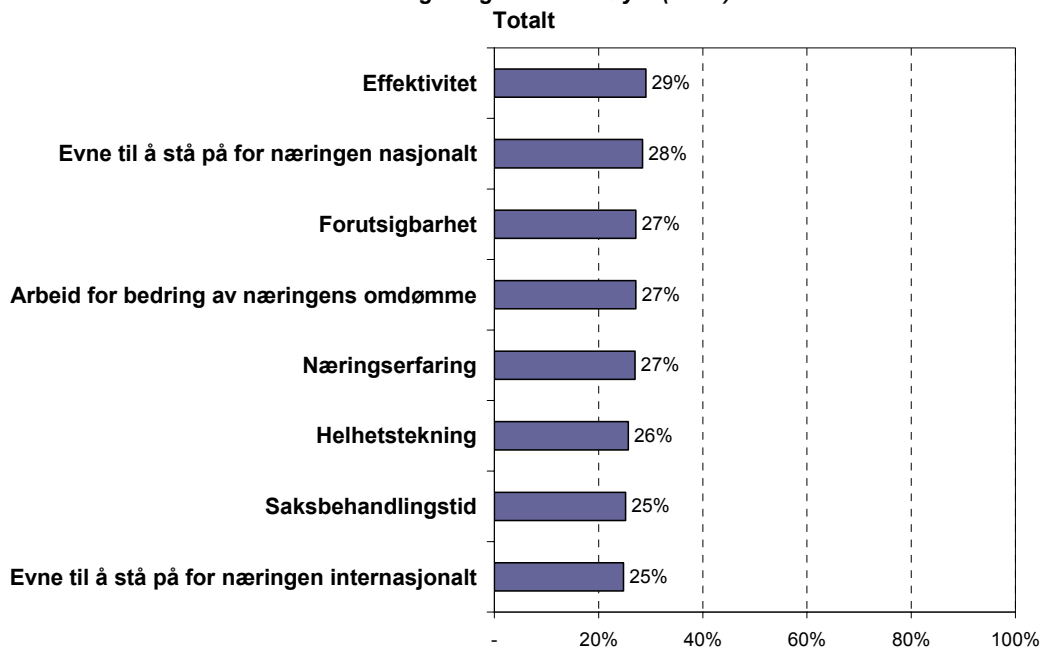
Spm. 13 Hvor fornøyd/ misfornøyd er du med FD når det gjelder følgende forhold?

Svar = Meget + ganske fornøyd (Del 1)

Totalt

**Spm. 13 Hvor fornøyd/ misfornøyd er du med FD når det gjelder følgende forhold?
Svar = Meget + ganske fornøyd (Del 2)**

Når det gjelder de ulike næringsgruppenes evaluering av Fiskeridirektoratet finner vi at:

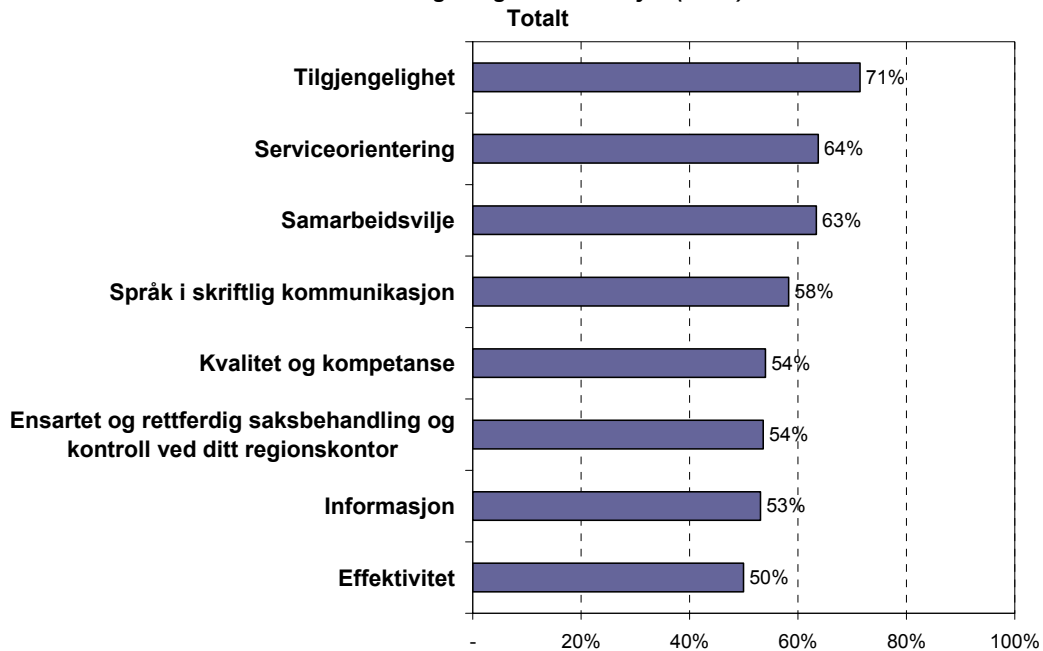
- Næringsorganisasjonene er også her noe mer positive enn andre grupper, som samler seg noe lavere på skalaene.
- Kjøperne synes relativt sett noe mer positive når det gjelder samarbeidsvilje, kvalitet og kompetanse, ensartet og rettferdig behandling, forutsigbarhet og helhetstekning, enn øvrige.

Regionkontorene

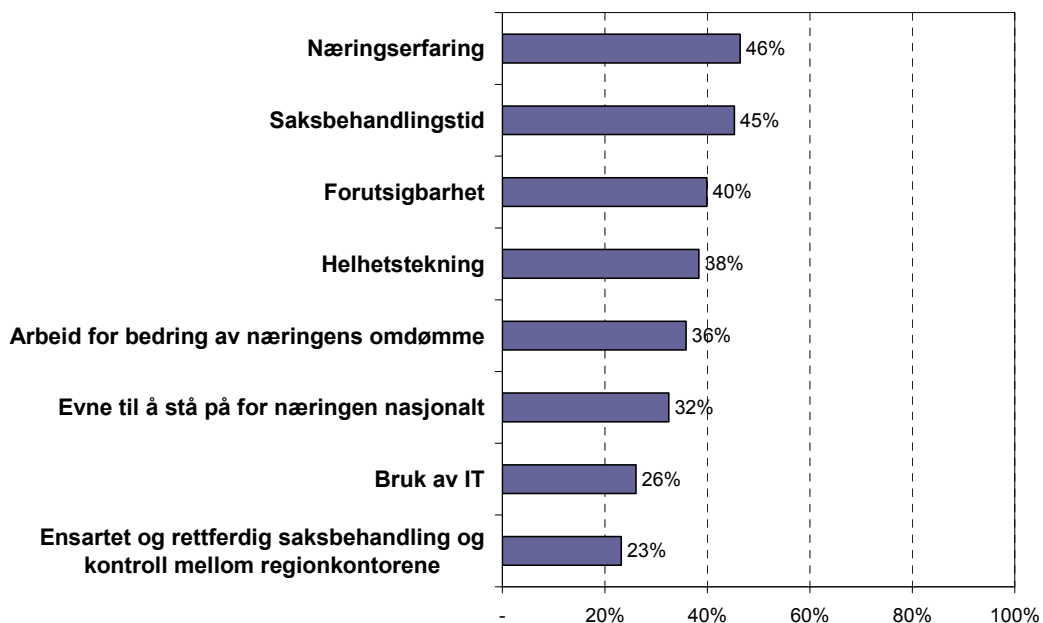
Til slutt vil vi kommentere når det gjelder regionkontorene at vet ikke-andelene også her er høye, imidlertid er de spurte hovedsakelig fornøyde med de områdene som måles.

Regionkontorene skårer godt på serviceaspekt som tilgjengelighet, serviceorientering, samarbeidsvilje og språk, og mindre bra på bruk av IT og ensartet og rettferdig behandling mellom regionkontorene. Når det gjelder de to siste nevnte områder, har rundt 50 % svart vet ikke/ ikke aktuelt, hvilket indikerer at et flertall av de spurte ikke opplever at de kan uttale seg om dette.

Spm. 14 Hvor fornøyd/ misfornøyd er du med reg.kontorene til FD når det gjelder følgende forhold?
 Svar = Meget + ganske fornøyd (Del 1)

Spm. 14 Hvor fornøyd/ misfornøyd er du med reg.kontorene til FD når det gjelder følgende forhold?
 Svar = Meget + ganske fornøyd (Del 2)

Når det gjelder forskjeller mellom undergruppene i vurdering av regionkontorene nevner vi:

- Næringsorganisasjonene, som langt sjeldnere har kontakt med regionkontorene, har i stor grad avstått fra å svare, slik at regionkontorene generelt oppnår lavere skår blant disse, enn øvrige aktører. For øvrig er fiskerne noe mer positive enn kjøpere og oppdretter. Internt blant fiskere noterer vi også at havflåten synes noe mer negative, enn fiskere totalt.

3.4 Forvaltningens profil

En måte å måle holdninger til forvaltningen på, er å spørre om forskjellige beskrivelser passer på forvaltningen. De spurte ble presentert for en rekke beskrivelser som ble lest opp en og en, hvoretter de skulle angi hvor godt man syntes beskrivelsen passet i forhold til det man syntes om forvaltningsorganene.

Svarene ble avgitt i henhold til en 4-skala med følgende svaralternativ:

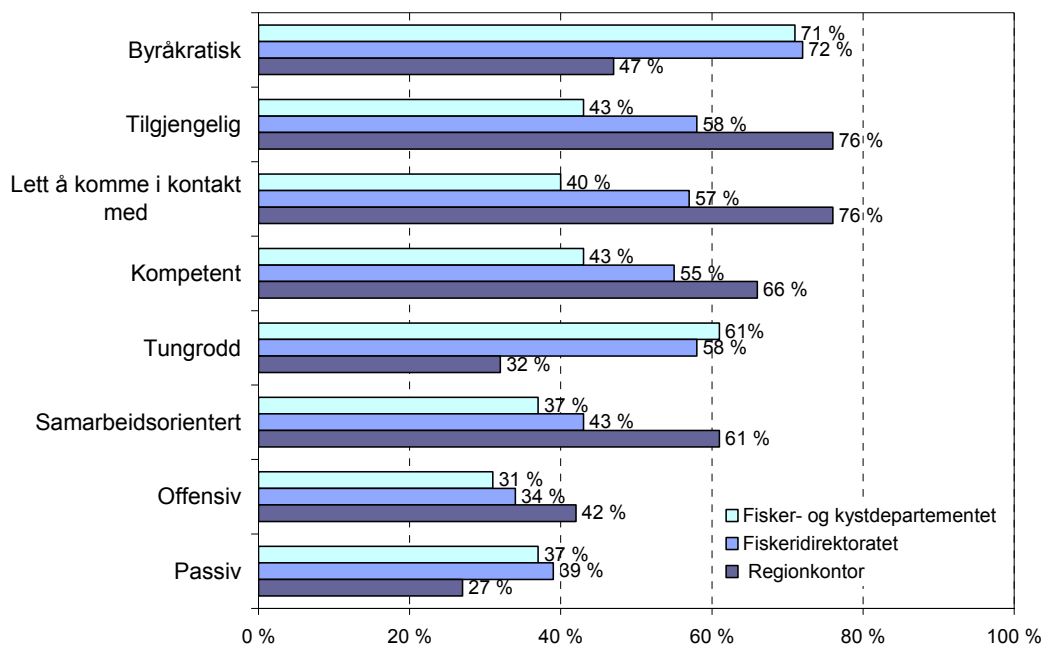
- 1 = Passer dårlig
- 2 = Passer mindre godt
- 3 = Passer ganske godt
- 4 = Passer meget godt

Grunnen til at vi valgte denne spørremetoden var at vi mener den gir bedre grunnlag for å uttrykke holdninger som knytter seg til myter og spekulasjoner enn andre metoder som mer appellerer til kunnskap. De holdningsdimensjonene vi har operert med i undersøkelsen er ofte av en slik art at de ikke direkte refererte seg til funksjonsegenskaper hos forvaltningsorganene, men snarere til holdninger eller verdier som måtte prege virksomheten. På denne bakgrunn mente vi det ville være vanskeligere for de spurte å svare på spørsmål om hvor godt eller dårlig inntrykk de hadde av forvaltningsorganene når det gjaldt konkrete egenskaper.

Nedenfor gjengir vi svarfordelingene ved å vise hvor store andeler som mener at hvert utsagn passer meget eller ganske godt. Vi har rangert utsagnene etter andelen som svarer "passer meget + ganske godt". Resultatene kan også studeres i tabell 15, 16 og 17 i tabellverket.

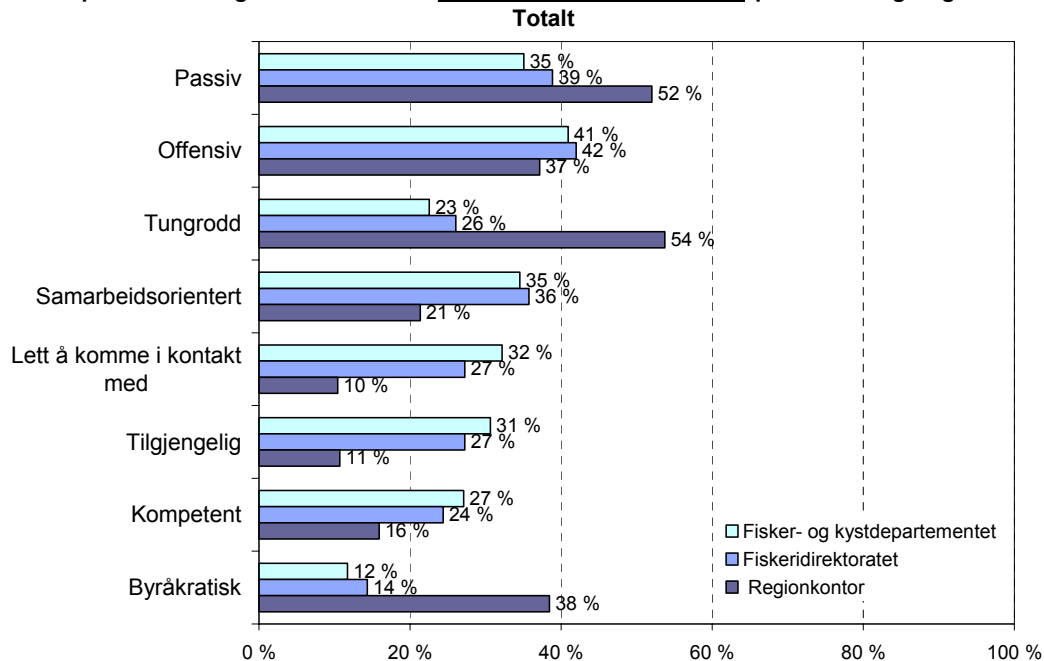
Her ser vi at forvaltningen, og da spesielt Fiskeri- og kystdepartementet og Fiskeridirektoratet, forbindes med byråkrati. Imidlertid blir forvaltningen også oppfattet å være tilgjengelig, lett å komme i kontakt med og kompetent. Dette gjelder spesielt regionkontorene. Så kommer tungrodd, og det gjelder da først og fremst sentrale myndigheter. Litt lengre ned på listen finner vi samarbeidsorientert sammen med offensiv og passiv. Vi ser at det nesten er like mange som synes at forvaltningen er offensiv som passiv, slik at vi på dette punktet ikke får frem en tydelig profil, bortsett fra for regionkontorene hvor de spurte klart oftere mener at disse er offensive, enn passive.

Spm. 15-17 Følgende beskrivelse passer meget + ganske godt på forvaltningsorganenes

Vi tar også med resultatene for hvor mange som synes at de ulike beskrivelsene passer mindre godt eller dårlig. Denne speiler i stor grad grafen over.

Spm. 15-17 Følgende beskrivelse passer mindre godt + dårlig på forvaltningsorganene

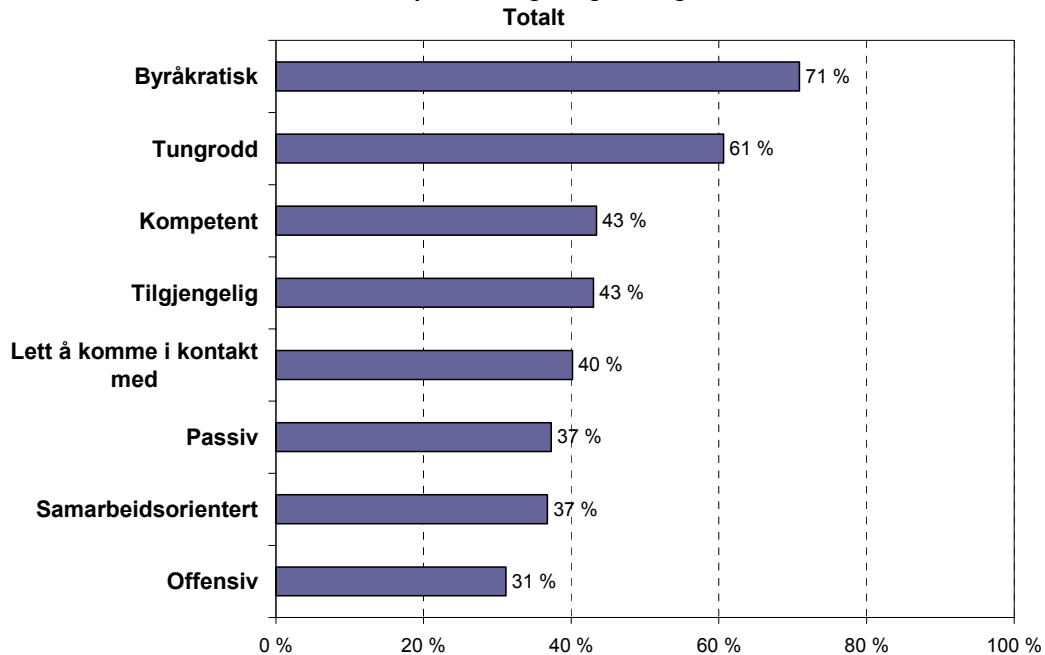

Nedenfor vil vi kommentere enhetene hver for seg, og se nærmere på avvik mellom undergruppene, slik vi finner det i tabellverket.

Fiskeri- og kystdepartementet

Grafen under illustrerer at departementets profil vanskelig kommer utenom generell systemkritikk som går på det å være byråkratisk og tungrodd. Imidlertid kommer også sider som kompetent, tilgjengelig og lett å komme i kontakt med, frem.

Spm. 15 Hvor godt eller dårlig synes du følgende beskrivelser passer på Fiskeri- og kystdepartementet?
Svar = passer meget + ganske godt

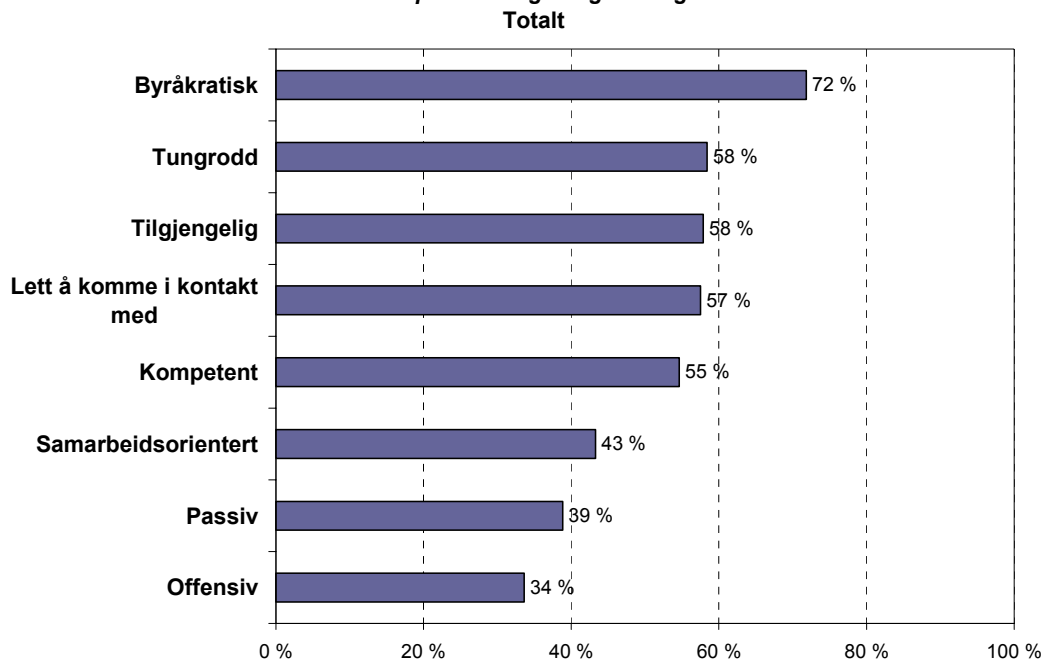
Av nedbrytningene vil vi kommentere følgende for departementet:

- Det er klare forskjeller mellom næringsorganisasjonene og de øvrige næringsaktørene når det gjelder inntrykk av departementet. Næringsorganisasjonene synes klart oftere at departementet er tilgjengelig/ lett å komme i kontakt med, kompetent og samarbeidsorientert enn øvrige undergrupper.
- De øvrige undergruppene følger hverandre i stor grad i sin vurdering. Vi nevner likevel at kjøperne kan synes noe mer positive enn de andre.
- Når det gjelder fiskerne er det klart høyere andel vet ikke blant eierne av de mindre fartøyene, og mer positiv vurdering fra havflåten, enn blant fiskerne totalt.

Fiskeridirektoratet

På samme måte som for departementet (og vi kan gjerne legge til øvrige myndigheter) kommer ikke direktoratet unna stempelet som byråkratisk. For øvrig vil vi trekke frem egenskaper som kompetent og samarbeidsorientert som positivt.

Spm. 16 Hvor godt eller dårlig synes du følgende beskrivelser passer på Fiskeridirektoratet?
Svar = passer meget + ganske godt

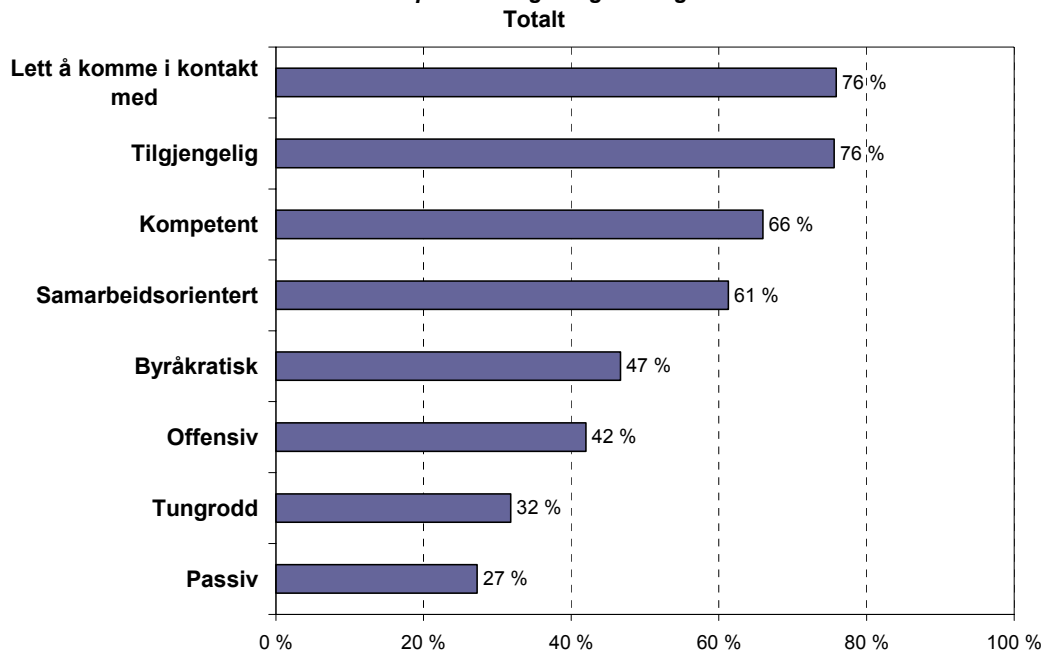
Når det gjelder direktoratet vil vi ta med følgende mål det gjelder undergruppene:

- Næringsorganisasjonene svarer oftere at beskrivelsene lett å komme i kontakt med, kompetent og samarbeidsorientert passer på direktoratet enn de andre undergruppene.
- De andre gruppene følger hverandre også her hovedsaklig i sin oppfatning.
- Vi noterer også at skåren for samarbeidsorientert er langt lavere blant kjøpere enn totalt.

Fiskeridirektoratets regionkontor

Regionkontorene er ikke først og fremst forbundet med byråkrati slik som sentrale myndigheter er. Deres profil er klart sterkere på det å være lett å komme i kontakt med og tilgjengelig, så følger kompetent og samarbeidsorientert.

Spm. 17 Hvor godt eller dårlig synes du følgende beskrivelser passer på regionkontorene til FD?
 Svar = passer meget + ganske godt

Og til slutt noterer vi for regionkontorene:

- Næringsorganisasjonene har lite med regionkontorene å gjøre, og avstår derfor ofte fra å svare, slik at de gjennomgående gir en lavere skår, enn totalen.
- De øvrige undergruppene skiller seg lite fra hverandre i sin svargivning. Kjøperne kan synes noe mer positive enn totalen. Vi noterer også at fiskerne ikke like ofte svarer at regionkontorene er kompetent som aktører som driver med kjøp eller havbruk.

3.5 Holdning til forvaltningen

Gjennom forberedelsene til denne undersøkelsen kom det frem en rekke antagelser om forhold knyttet til fiskeri- og havbruksforvaltningen. For å måle hvor utbredt disse holdningene er, ble det formulert noen påstander som de spurte skulle uttrykke hvor enige eller uenige de var i. Svarene på påstandene ble avgitt i henhold til en 5-skala med følgende svaralternativ:

- 1 = Helt uenig
- 2 = Delvis uenig
- 3 = Hverken enig eller uenig
- 4 = Delvis enig
- 5 = Helt enig

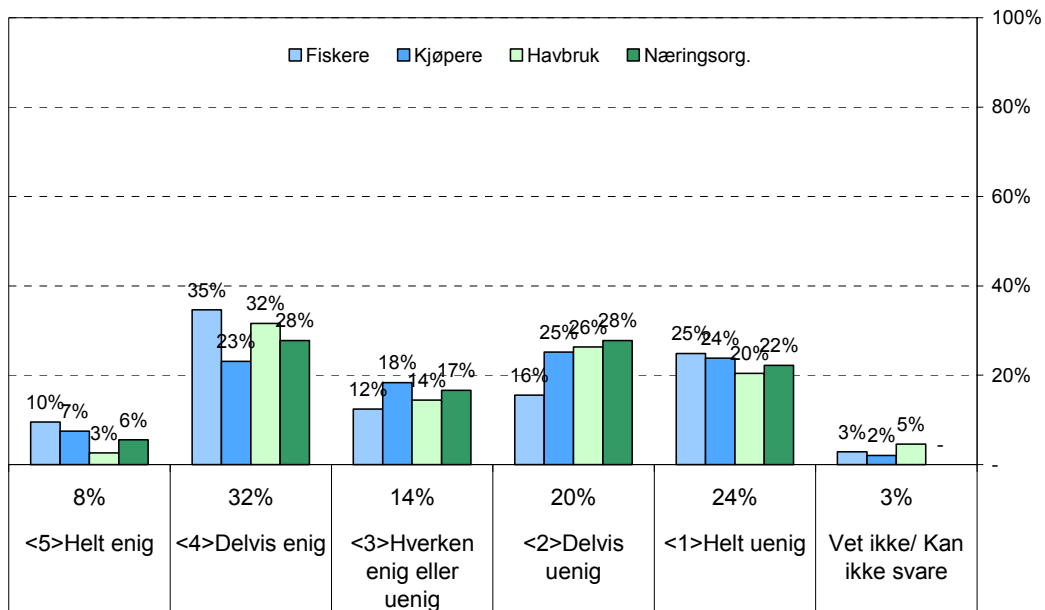
Før vi ser på resultatene, vil vi ha nevnt et problem som reises ved bruk av denne spørremetoden. Det viser seg nemlig at folk har en tendens til å si seg mer enig enn de er, spesielt når det dreier seg om påstander om forhold de ikke har særlig sterke meninger om. Denne "*enig-effekten*" kan vi imidlertid dempe virkningene av ved å formulere påstandene slik at man må si seg uenig for å gi uttrykk for den oppfatningen vi er ute etter å kvantifisere. Dette har vi delvis gjort ved denne målingen på den måten at man måtte si seg uenige for å uttrykke en oppfatning som kan være negativ i forhold til oppdragsgivers egeninteresse og ønsker. Derved vil vi kunne fastslå med stor sikkerhet hvor utbredt slike holdninger virkelig er, uten å ta hensyn til utslag som skyldes måleteknikken. Vi skal selvsagt ikke se bort fra enig-andelene, men bare huske på at de gjennomgående kan være litt for høye.

Resultatene kan sees av grafene nedenfor, og i tabellene 19.1-14 i vedlegget. (Her har vi valgt også å illustrere forskjeller mellom delutvalgene.)

Spm. 19.1 Forvaltningen er lydhøre for kritikk

Den første påstanden forsøker å måle i hvilken grad de spurte oppfatter at forvaltningen er lydhøre for kritikk. Totalt er 44 % uenige i denne påstanden, hvilket signaliserer at næringen ikke oppfatter forvaltningen som særlig lydhøre. Imidlertid noterer vi at 17 % ikke tar stilling ved å svare hverken eller/ vet ikke og 40 % er enige i påstanden.

**Spm. 19.1 Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander om fiskeri- og havbruksforvalt. og -næringen?
"Forvaltningen er lydhøre for kritikk"**

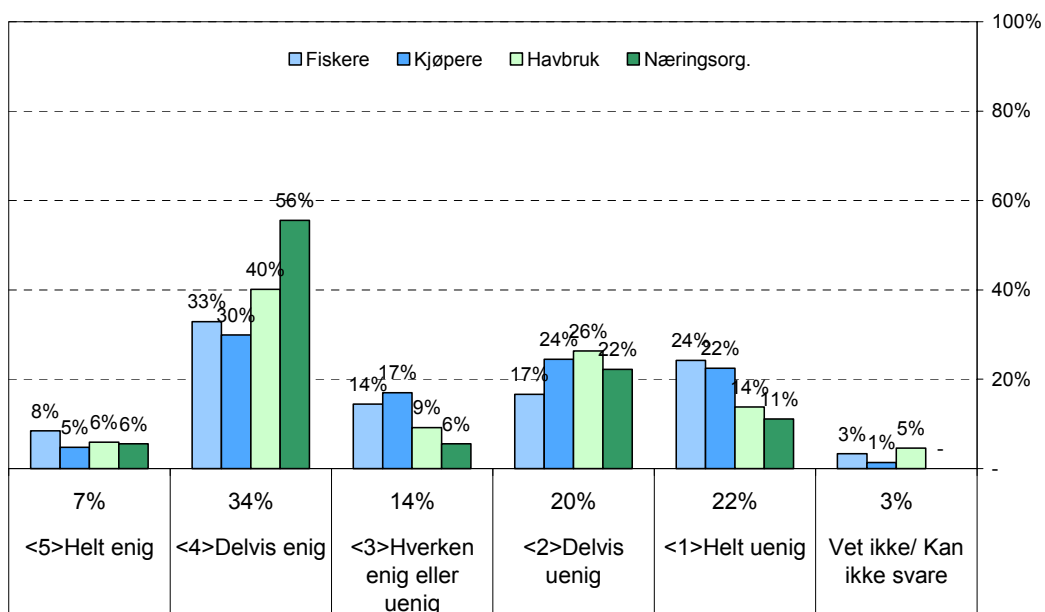

Når det gjelder nedbrytningene i tabellverket er det ingen særskilte forhold vi vil kommentere utover at fiskerne er mer enige i denne påstanden enn gjennomsnittet.

Spm. 19.2 Forvaltningen forstår næringens behov

Næringen synes noe delt i holdningen til hvorvidt forvaltningen forstår næringens behov. Totalt er 42 % uenige i påstanden, 17 % tar ikke stilling og 41 % er enige.

**Spm. 19.2 Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander om fiskeri- og havbruksforvalt. og -næringen?
"Forvaltningen forstår næringens behov"**

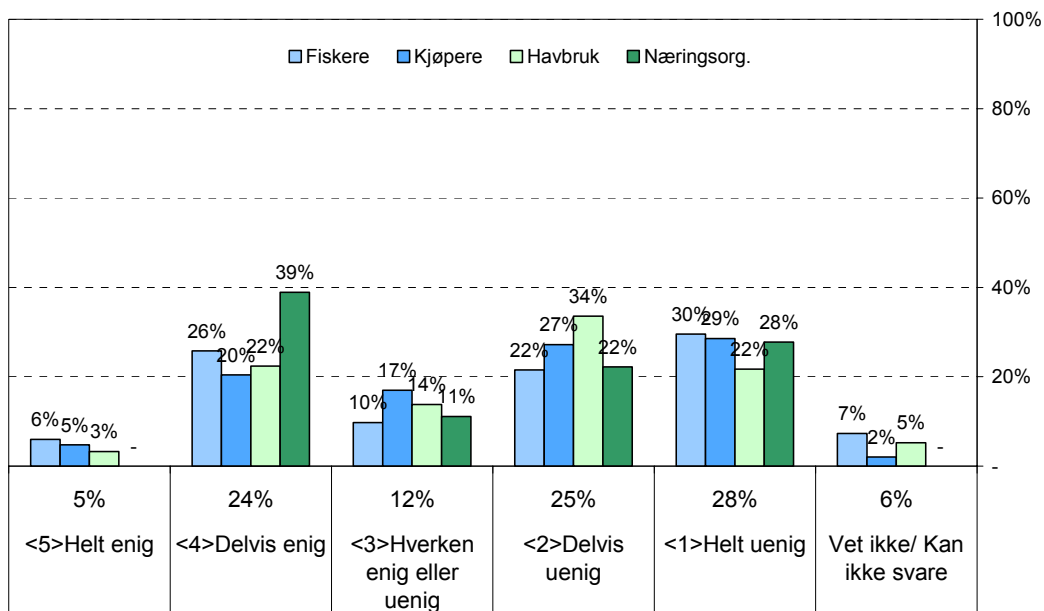
Når det gjelder undergruppene vil vi kommentere følgende:

- Det er høyere andeler som er uenige i denne påstanden blant fiskere og kjøpere, enn totalt.
- Og igjen er næringsorganisasjonene langt mindre negative enn totalen.

Spm. 19.3 Forvaltningen er fleksible i forhold til næringens behov

53 % av de spurte er uenige i at forvaltningen er fleksibel i forhold til næringens behov, 18 % tar ikke stilling og 29 % er enige. Dette signaliserer en oppfatning av at forvaltningen mangler fleksibilitet i forhold til næringen.

**Spm. 19.3 Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander om fiskeri- og havbruksforvalt. og -næringen?
"Forvaltningen er fleksible i forhold til næringens behov"**

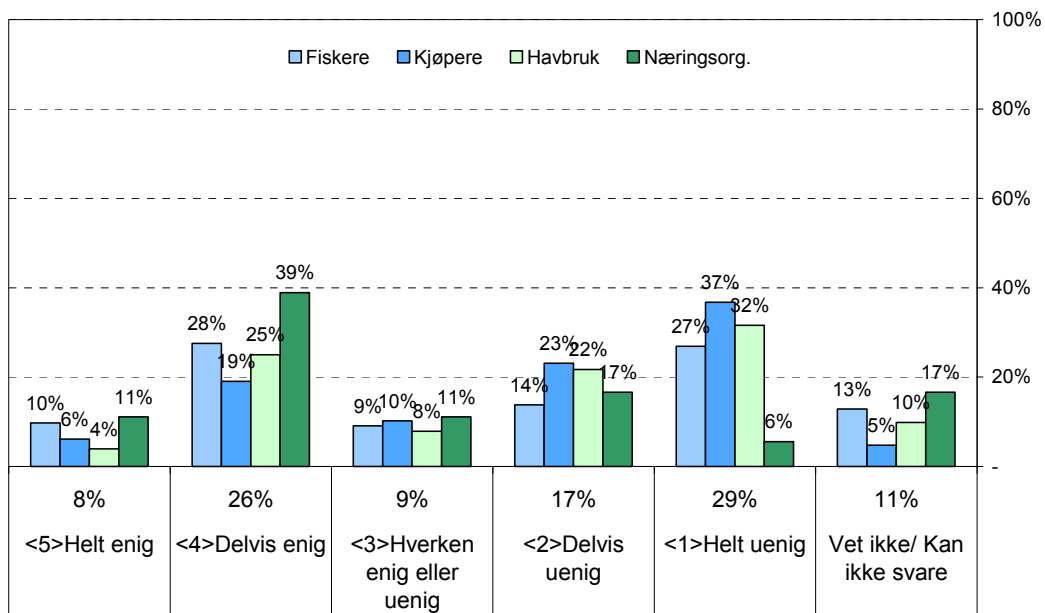
Når det gjelder undergruppene vil vi kommentere følgende:

- Næringsaktørene til forskjell fra næringsorganisasjonene, er oftere uenige i denne påstanden, enn øvrige.

Spm. 19.4 Forvaltningen holder papirarbeidet på et akseptabelt nivå

Langt de fleste synes det blir for mye papirarbeid. Totalt 46 % er uenige i denne påstanden, 20 % svarer hverken eller/ vet ikke og 34 % er enige i at forvaltningen holder papirarbeidet på et akseptabelt nivå.

**Spm. 19.4 Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander om fiskeri- og havbruksforvalt. og -næringen?
"Forvaltningen holder papirarbeidet på et akseptabelt nivå"**

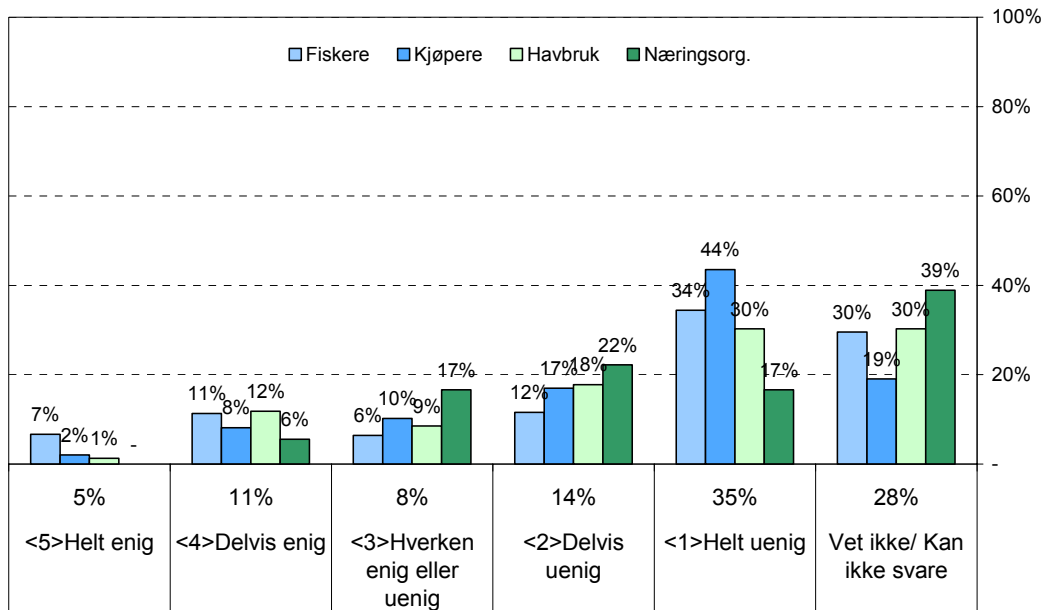
Når det gjelder nedbrytningene i tabellverket vil vi kommentere følgende:

- Det er høyere uenig-andeler blant kjøpere, og lavere blant næringsorganisasjonene og fiskerne, enn totalt.

Spm. 19.5 Forvaltningen er rimelige i drift

Her finner vi en av de høyeste uenig-andelene. Det er klart at forvaltningen ikke blir oppfattet som rimelig i drift. 49 % er uenige i påstanden om at forvaltningen er rimelige drift, hele 36 % tar ikke stilling (hvor av 28 % svarer vet ikke), og kun 15 % er enige påstanden.

**Spm. 19.5 Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander om fiskeri- og havbruksforvalt. og -næringen?
"Forvaltningen er rimelige i drift"**

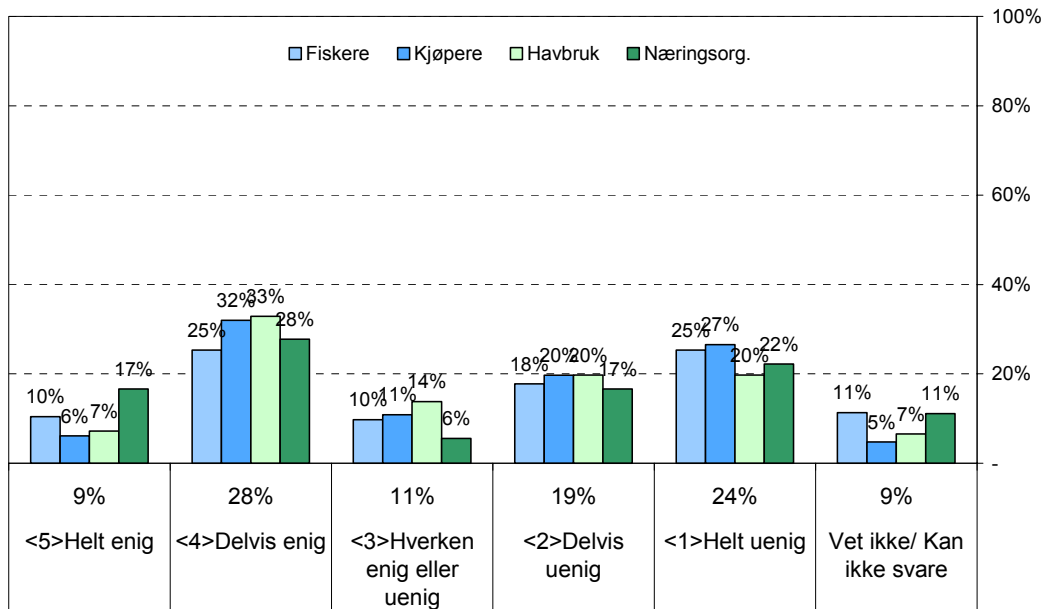
Vi noterer at:

- Kjøperne oftere er uenige i denne påstanden, enn de øvrige gruppene er.

Spm. 19.6 Forvaltningen tenker helhetlig

Et flertall av de spurte er ikke enige i at forvaltningen tenker helhetlig; 43 % er uenige, 20 % svarer hverken eller/ vet ikke. Riktig nok er 37 % enige, hvilken signaliserer noe splittelse.

**Spm. 19.6 Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander om fiskeri- og havbruksforvalt. og -næringen?
"Forvaltningen tenker helhetlig"**

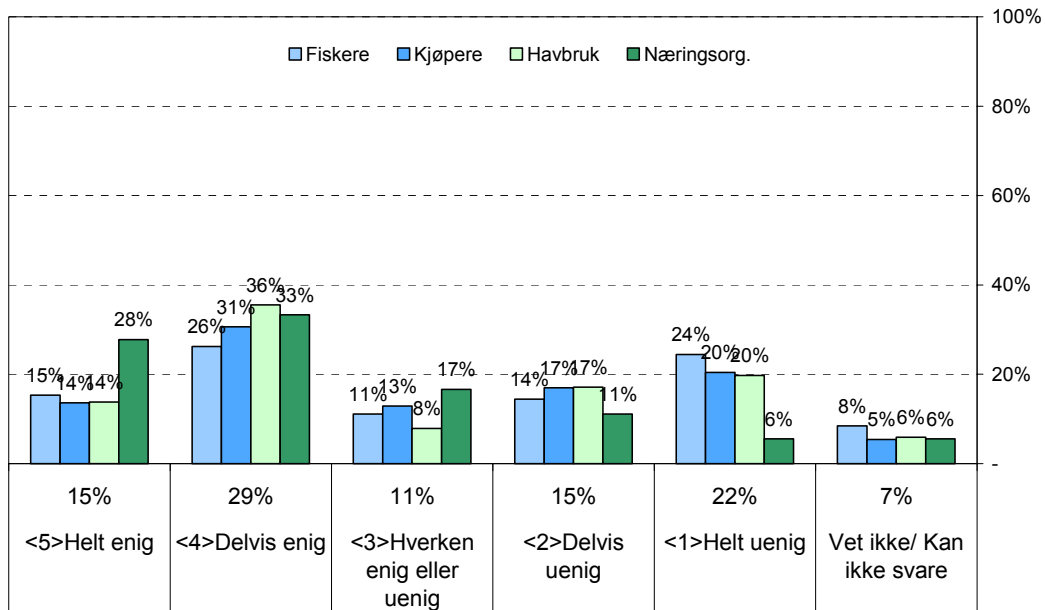

Når det gjelder undergruppene er forskjellene ubetydelige.

Spm. 19.7 Forvaltningen tenker langsiktig

38 % er uenige i denne påstanden, 18 % tar ikke stilling og 44 % er enige. Et flertall er altså enig i påstanden, men uenig-andelen er betydelig. Derfor tolker vi dette dit hen at ”tenkingen” hos forvaltningen av mange i næringen oppleves som kortsiktig.

**Spm. 19.7 Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander om fiskeri- og havbruksforvalt. og -næringen?
"Forvaltningen tenker langsiktig"**

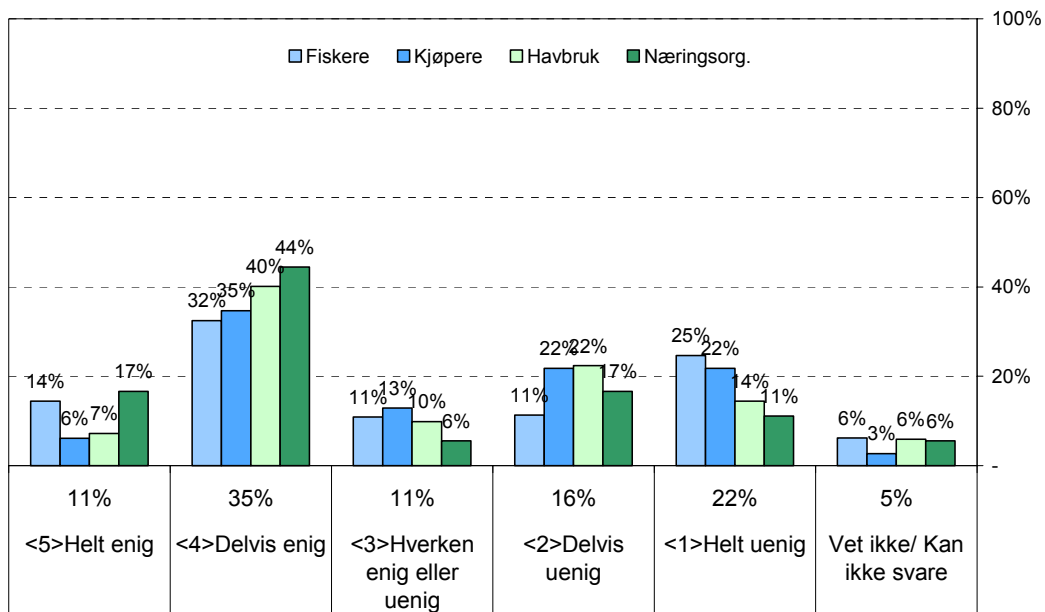

Heller ikke her er det noe særskilt å kommentere når det gjelder undergruppene, men vi legger merke til at næringsorganisasjonene langt sjeldnere er uenige i påstanden, dvs at de opplever at tenkingen i større grad er langsiktig, enn hva totalen gjør.

Spm. 19.8 Forvaltningen er fremtidsorientert

38 % er uenige i at forvaltningen er fremtidsorientert, 16 % svarer hverken eller/ vet ikke og hele 46 % er enige i påstanden. Vi har med andre ord en betydelig andel som er uenige i at forvaltningen er fremtidsorientert.

**Spm. 19.8 Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander om fiskeri- og havbruksforvalt. og -næringen?
"Forvaltningen er fremtidsorientert"**

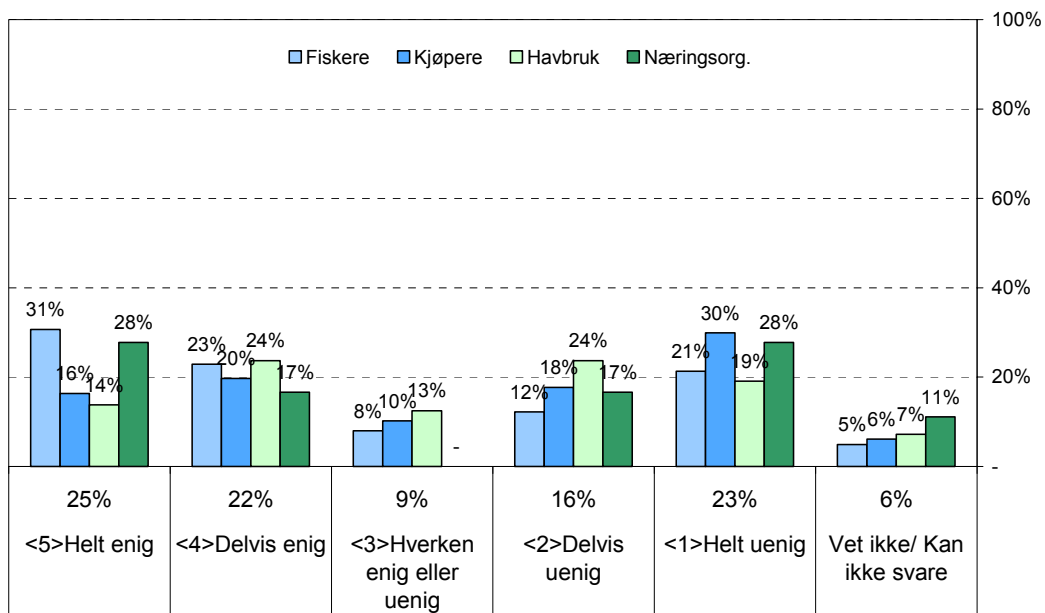
Når det gjelder undergruppene noterer vi imidlertid at:

- Det er høyere uenig-andel blant kjøpere, enn totalen.

Spm. 19.9 Forvaltningen driver kun for spesielt interesserte

Dette er en negativ påstand hvor flertallet er enige i at forvaltningen driver for spesielt interesserte (47 %). Imidlertid er 38 % uenige og 15 % tar ikke stilling til påstanden. Selv om dette illustrerer splittelse, indikerer den betydelige uenig-andelen at næringen ikke opplever at forvaltningen som kun for spesielt interesserte. Dette avkrefter det inntrykket vi fikk fra enkelte i den kvalitative forfasen.

**Spm. 19.9 Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander om fiskeri- og havbruksforvalt. og -næringen?
"Forvaltningen driver kun for spesielt interesserte"**

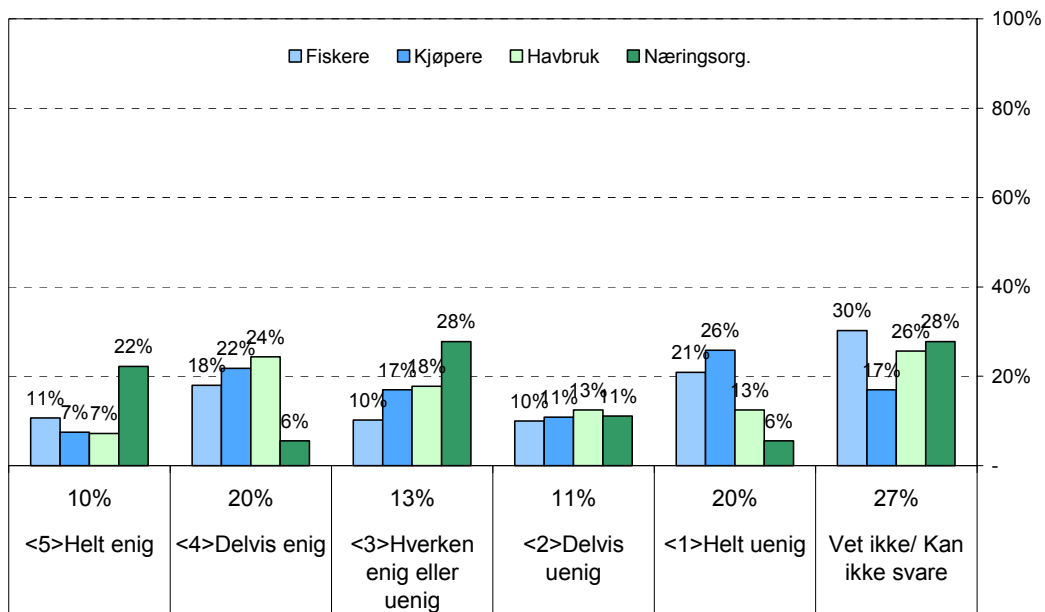
Når det gjelder næringsgruppene vil vi trekke frem:

- Fiskerne er langt sjeldnere uenige i denne påstanden, enn totalen
- Mens kjøperne og de innen havbruk oftere er uenige enn enige i denne påstanden, enn totalen.

Spm. 19.10 Reorganiseringen har ført til bedre saksbehandling

Hele 40 % tar ikke stilling til påstanden om at reorganiseringen har ført til bedre saksbehandling, 31 % er uenige i påstanden og 29 % er enige. Det er nærliggende å tro at flere spurte ikke vet hva reorganiseringen går ut på og dermed har avstått fra å ta stilling.

Spm. 19.10 Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander om fiskeri- og havbruksforvalt. og -næringen? "Reorganiseringen har ført til bedre saksbehandling"

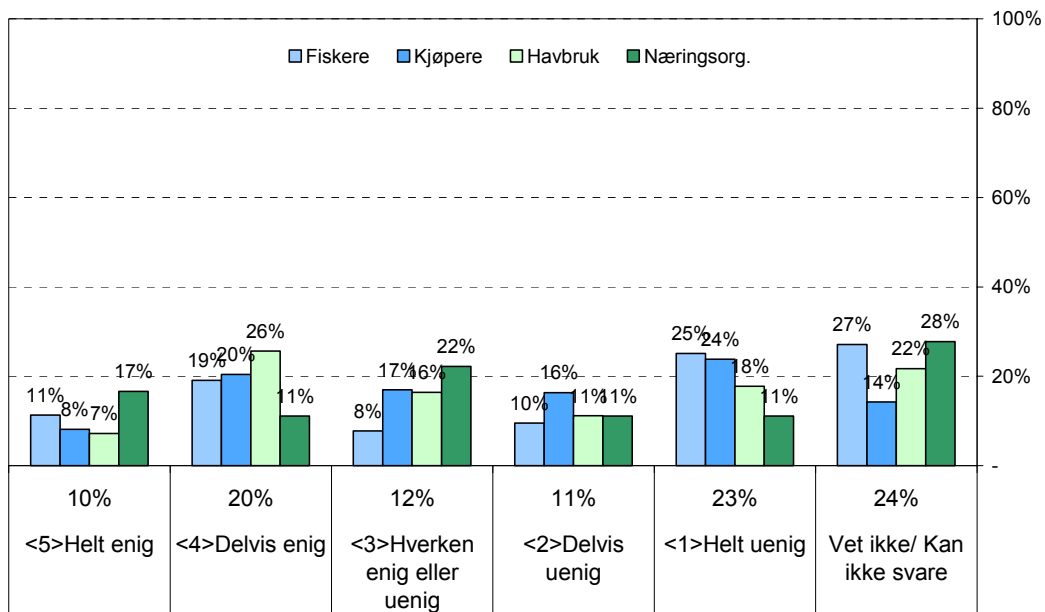
Vi noterer følgende når det gjelder undergruppene:

- Næringsorganisasjonene og havbruk er noe sjeldnere uenige i påstanden, enn de øvrige næringsgruppene.

Spm. 19.11 Reorganiseringen har ført til bedre kontakt med brukerne

Et lite flertall (34 %) er uenige i at reorganiseringen har ført til bedre kontakt med brukerne, imidlertid er det hele 36 % som svarer hverken eller/ vet ikke og 31 % er enige. Det kan med andre ord synes som om kontakten kanskje er mye den samme.

**Spm. 19.11 Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander om fiskeri- og havbruksforvalt. og -næringen?
"Reorganiseringen har ført til bedre kontakt med brukerne"**

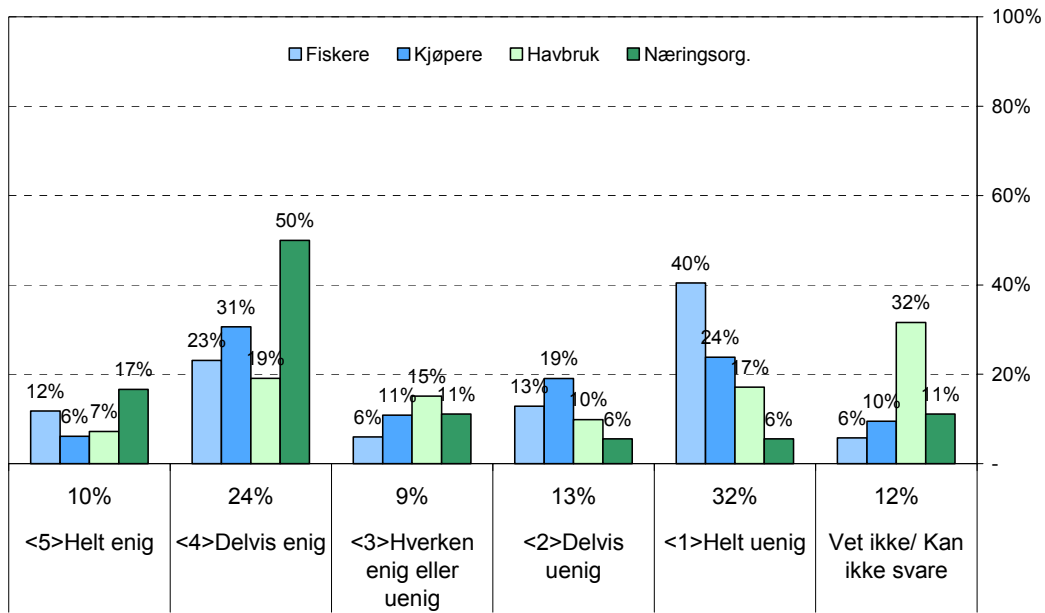
Ser vi nærmere på resultatene for undergruppene i tabellverket finner vi:

- Næringsorganisasjonene er langt sjeldnere uenige i påstanden enn totalen er, og er dermed mer positive ift hvilken innflytelse reorganiseringen har hatt på kontakten med forvaltningen.

Spm. 19.12 Forvaltningen fastsetter totalkvotene for fiske riktig

Fastsettelse av fiskekvotene er et betent område og her ser vi at næringsaktørene, spesielt fiskerne og kjøperne, er uenige i at forvaltningen fastsetter totalkvotene riktig. Totalt er 45 % uenige, 21 % tar ikke stilling og 34 % er enige.

**Spm. 19.12 Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander om fiskeri- og havbruksforvalt. og -næringen?
"Forvaltningen fastsetter totalkvotene for fiske riktig"**

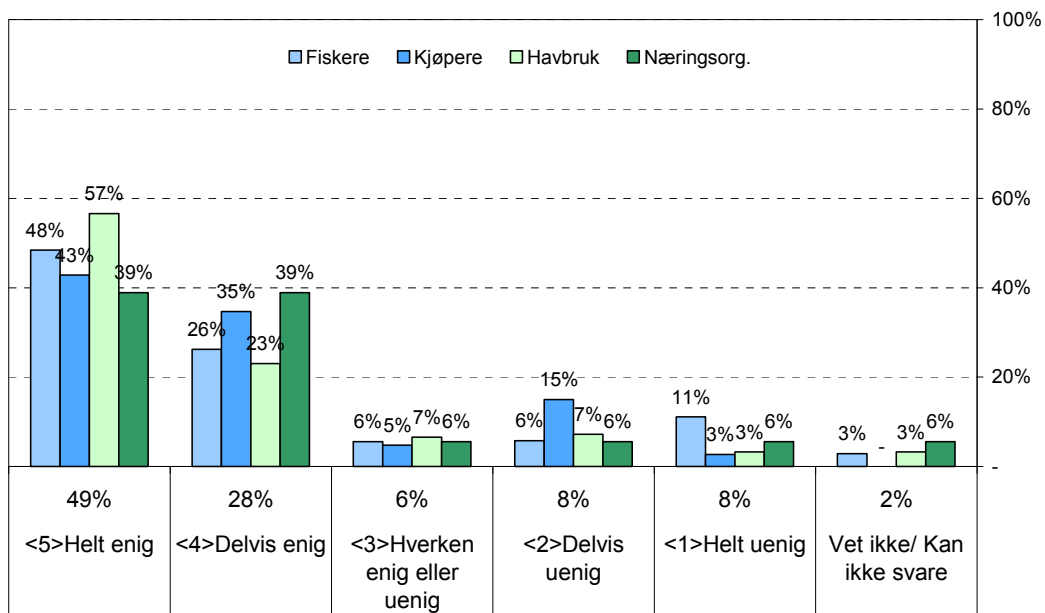
Når det gjelder undergruppene vil vi kommentere:

- Som nevnt er fiskerne spesielt, men også kjøperne, klart oftere uenige i påstanden, enn totalen er.
- Havbruk velger i større grad enn totalen å ikke ta stilling til påstanden.
- Mens næringsorganisasjonene i kontrasten til de operative innen næringen, er klart oftere enige i at kvotene er fastsatt riktig.

Spm. 19.13 Min næring er moderne og fremtidsrettet

Det er en klar holdning blant de spurte at næringen er moderne og fremtidsrettet. Dette er en av påstandene med lavest andel uenige. Kun 16 % er uenige, 8 % svarer hverken eller/ vet ikke og hele 76 % er enige. Dette bekrefter inntrykket fra den kvalitative forfasen av yrkesstolthet.

**Spm. 19.13 Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander om fiskeri- og havbruksforvalt. og -næringen?
"Min næring er moderne og fremtidsrettet"**

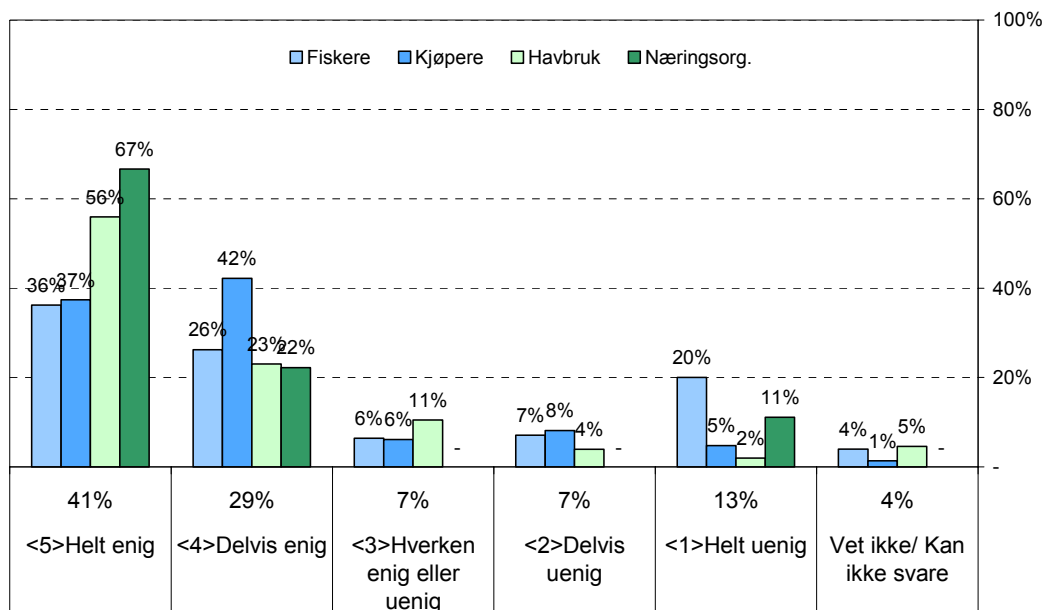
Når det gjelder undergruppene noterer vi:

- Det synes å være noe lavere uenig-andel blant de som jobber innen havbruk, enn totalt.

Spm. 19.14 Min næring har lyse fremtidsutsikter

På samme måte som når det gjaldt at næringen er fremtidsrettet, finner vi også lave uenigandeler når det gjelder lyse fremtidsutsikter i næringen. Kun 20 % totalt er uenige i denne påstanden, 11 % tar ikke stilling og hele 70 % er enige. Dette overrasker kanskje noe siden vi vet fra den kvalitative forfasen at enkelte frykter for kystsammenfunnets eksistens i fremtiden. Imidlertid har vi i tidligere undersøkelser også målt fremtidsoptimisme i fiskerinæringen.

Spm. 19.14 Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander om fiskeri- og havbruksforvalt. og -næringen?
"Min næring har lyse fremtidsutsikter"

Fra undergruppene i tabellverket ser vi følgende:

- Det er klart flere som er uenige i denne påstanden blant fiskerne, enn totalt.
- Næringsorganisasjonene derimot er langt oftere enige i påstanden enn de andre gruppene.

Oppsummering av påstandene

Som nevnt innledningsvis legger vi størst vekt på analysen av de som har svart at de er uenige i en påstand. Her kommer det frem betydelig skepsis i næringen på vesentlige områder som dreier seg om forvaltningens fleksibilitet ift næringens behov, kostnadsnivå, papirarbeid, evne til å fastsette riktig fiskekvoter, lydhørhet for kritikk, evne til å tenke helhetlig og forstå næringens behov. Imidlertid noterer vi liten reservasjon mot at næringen er moderne og fremtidsrettet.

Når det gjelder undergruppene vil vi trekke frem følgende fra tabellverket vedlagt:

- Generelt er næringsorganisasjonene uttrykk for mest positive holdninger, så følger havbruk, fiskere og kjøpere. Ser vi på delutvalgene, finner vi at havflåten er mer positiv enn fiskerne totalt sett. Blant kjøperne har de som driver med produksjon og

foredling en tendens til å være mer negative enn kjøperne samlet. Og tilslutt ser vi at de som driver med laks/ ørret er mer negative enn havbruk totalt.

- Når det gjelder fremtidsoptimisme er den klart høyere blant de innen havbruk, enn totalt.
- Når det gjelder hvorvidt forvaltningen kun driver for spesielt interesserte, er fiskerne klart oftere enige i denne påstanden.

3.6 Viktige informasjonskanaler innen fiskeri- og havbruksnæringen

I spørsmål 18 spør vi uavhengig av tema, om informasjonskanalenes generelle viktighet for at de spurte skal kunne holde seg orientert om det som skjer innen fiskeri- og havbruksforvaltningen. Hensikten med spørsmål 18 er å skaffe innsikt i hvordan de spurte vurderer viktigheten av ulike informasjonskanaler det er naturlig å bruke for å skaffe seg informasjon og kunnskap.

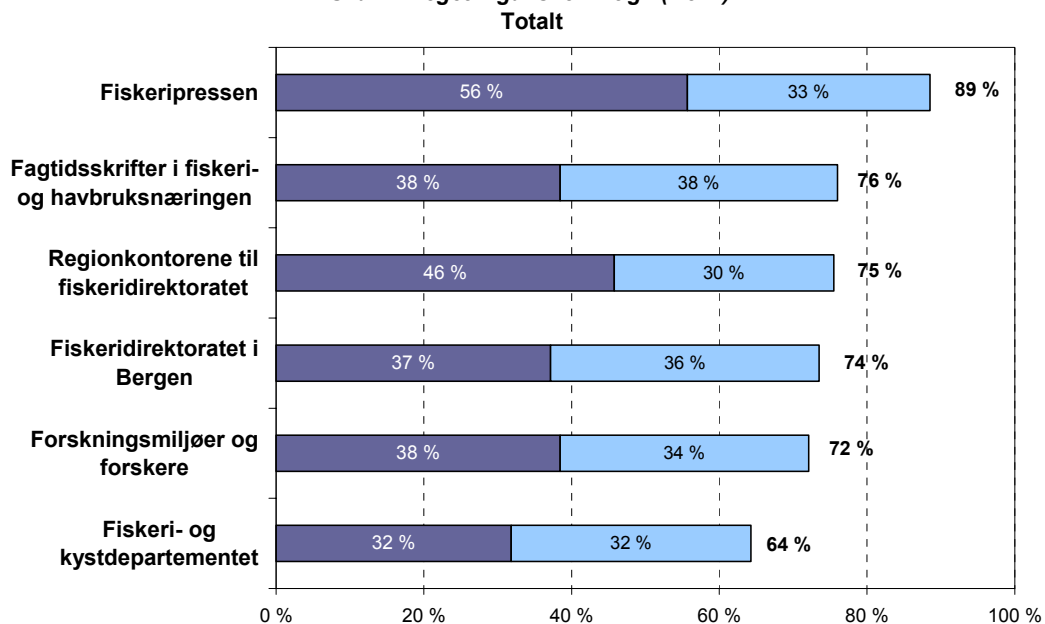
Aktuelle informasjonskanaler ble vurdert ut i fra en 4-skala med følgende svaralternativ:

- 1 = Ikke viktig
- 2 = Mindre viktig
- 3 = Viktig
- 4 = Meget viktig

I diagrammet under presenterer vi svarfordelingene ved å vise hvor store andeler av alle spurte som mener de aktuelle informasjonskanaler er *meget viktig/viktig* for å holde seg orientert. Vi har rangert resultatene for å lett kunne se hva som er de viktigste kanalene.

Når de spurte blir bedt om å vurdere viktigheten av ulike informasjonskanalers nytte for dem, uavhengig av tema, er det først og fremst fiskeripressen som flest mener er viktig, så følger tidsskrift innenfor næringen, regionkontorene, direktoratet, forskningsmiljø, departementet og lokal- og riksaviser og andre medier. Internett og forvaltningens hjemmesider synes noe mindre viktig. Fra andre undersøkelser, og den kvalitative forfasen, vet vi at mange benytter uformelle informasjonskanaler som kollegaer og lignende som ikke fanges opp her.

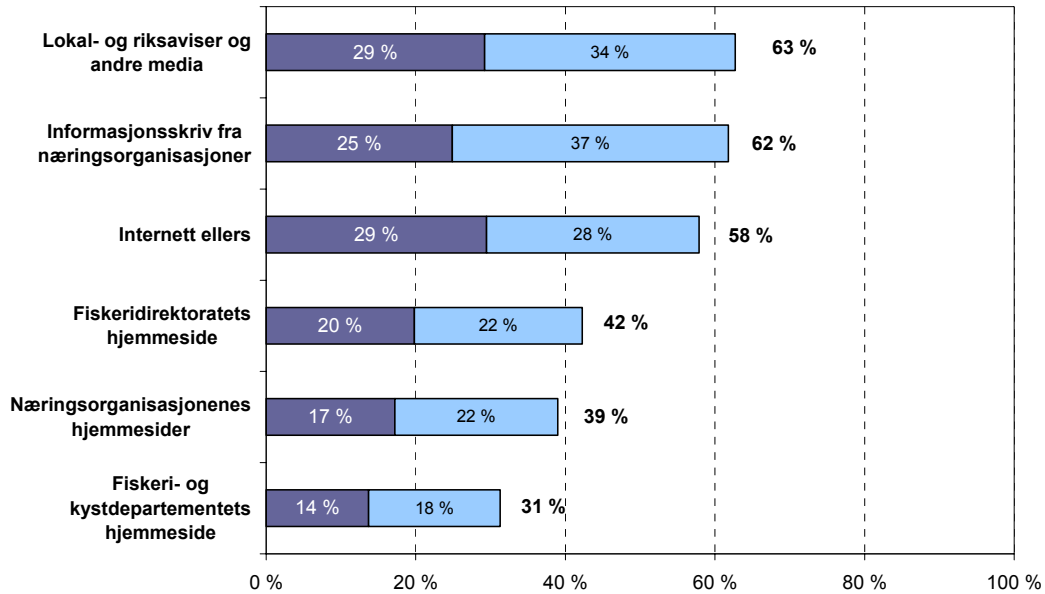
Spm. 18 Hvor viktige vil du si at følgende info.kanaler er for at du skal kunne holde deg orientert om det som skjer innen fiskeri- og havbruksforvaltningen?
Svar = Meget + ganske viktig (Del 1)

Spm. 18 Hvor viktige vil du si at følgende info.kanaler er for at du skal kunne holde deg orientert om det som skjer innen fiskeri- og havbruksforvaltningen?

Svar = Meget + ganske viktig (Del 2)

Totalt

Av nedbrytningene vil vi kommentere følgende:

- Generelt nevner aktører innen næringsorganisasjonene og havbruk klart flere informasjonskilder som viktige enn totalen. Fiskere nevner færre enn øvrige.
- Ikke overraskende står fiskeripressen like sentralt i alle undergrupper.
- Den sentrale forvaltning, dvs departementet og direktoratet, er klart viktigere for næringsorganisasjonene, enn totalt.
- Forskning er viktigere for havbruk og næringsorganisasjonene, enn øvrige.
- Lokal- og riksaviser er mindre viktig for næringsorganisasjonene, enn totalt.
- Informasjonsskriv fra næringsorganisasjonene er viktigere for havbruk, enn øvrige grupper.
- Internett står sterkere blant kjøpere og havbruk, enn totalt. Her noterer vi at bakgrunnsvariablene for undersøkelsen forteller oss at Internettbruken er langt lavere blant fiskere, enn total: 30 % blant fiskerne bruker Internett daglig, mot 88 % blant de andre næringsgruppene.
- Hjemmesidene til direktoratet og departementet er klart viktigere for næringsorganisasjonene enn for øvrige. Vi noterer også at alle hjemmesidene som er målt her, ikke overraskende benyttes oftere av de som er daglige brukere av Internett.

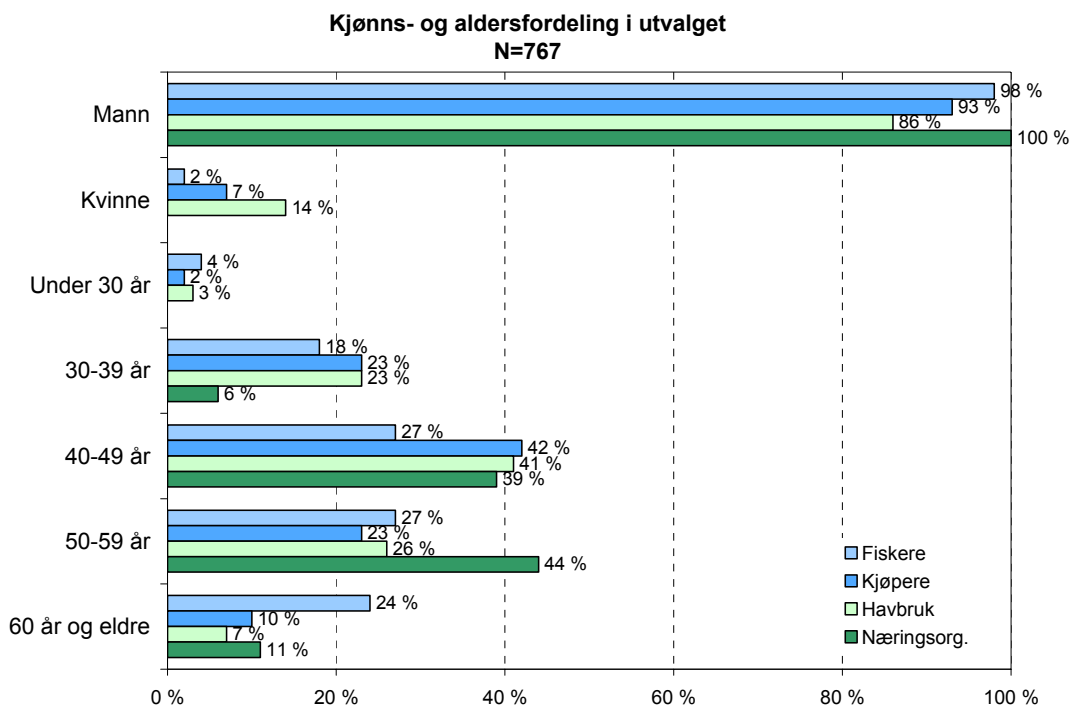
3.7 Bakgrunnsvariabler

Undersøkelsen inneholder også opplysninger om respondentene selv som er benyttet i analysen av undersøkelsen. Disse beskriver de spurte som næringsaktører med hensyn til bruk av Internett, den virksomheten de driver (fiskebåteiere ift båtstørrelse, kjøpere ift hva de driver med, havbruk ift hvilke type oppdrett de driver), hvorvidt man er del av et konsern eller ikke, alder, kjønn og geografi. Resultatene er også gjengitt i tabell 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26 (kjønn) og 901 (geografi) i tabellverket vedlagt.

Kjønn og alder

Her vil vi trekke frem noen av disse forholdene. For eksempel ser vi i grafen under at langt de fleste er menn i næringen. Videre er det få aktører under 30 år. Hovedtyngden synes å ligge mellom 40 og 60 år.

Resultatene kan også studeres i tabell 25 (alder) og 26 (kjønn) i vedlegget.

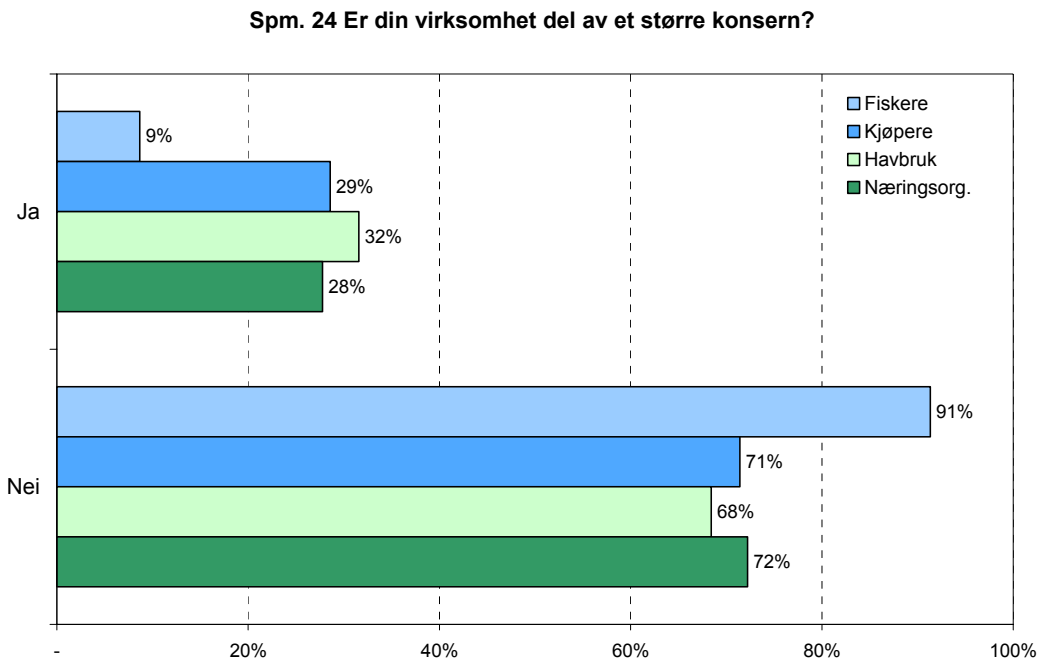
Når det gjelder undergrupper noterer vi følgende:

- Kvinner er mer eller mindre fraværende blant fiskere og i næringsorganisasjonene, men er tilstede innen havbruk.
- Aldersprofilen er klart høyere blant fiskere, enn totalt.

Selvstendignæringsdrivende eller konsern

Langt de fleste innen næringen er ikke del av et konsern. 17 % svarer at de er del av et konsern, mens 83 % svarer at de ikke er det.

Resultatene kan studeres i grafen under eller i tabell 24 i vedlegget.

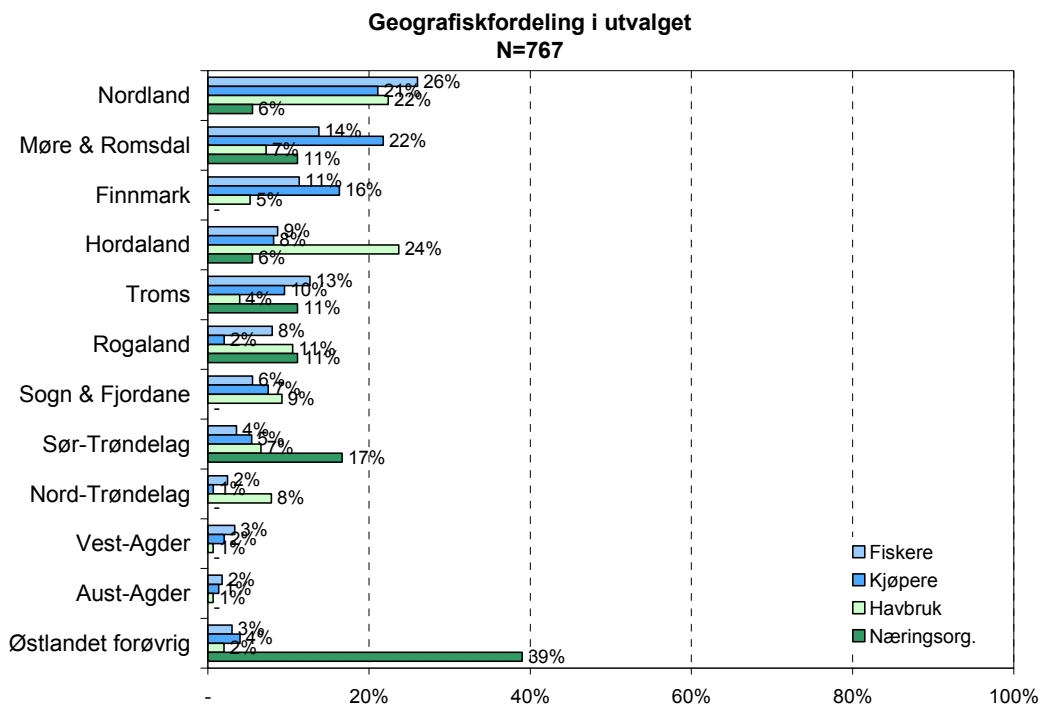
Når det gjelder forskjeller mellom delutvalgene nevner vi:

- Nærmere 1/3-del innen kjøp og havbruk er del av et større konsern, mens dette gjelder under 10 % blant fiskerne.

Geografi

Og til slutt tar vi med den geografiske fordelingen i utvalget som speiler fordelingen i næringen. Godt over halvparten av alle spurte i utvalget hører til i Nord-Norge, så følger Hordaland, Rogaland, Trøndelag og Agder. Østlandet for øvrig har få næringsaktører, men naturlig nok klart flest innen næringsorganisasjonene.

Resultatene kan studeres nærmere i tabell 901 i vedlegget.

Når det gjelder undergruppene vil vi ta med:

- I nord er det som ventet klart flere innen fiske og kjøp, enn totalt
- I vest er der flere innen kjøp og havbruk, enn totalt.

VEDLEGG

- **Spørreskjema**
- **Frafallsstatistikk**
- **Tabellverk**